

Šiame numery

Rodykimės pasauliui ne vien tik mase.

Konstanciją Rudaitytę aplankius.

Bronys Raila apie kritiką.

Pokalbis su prof. R. Šilbajoriu.

K. Steponavičius ir "Kornevilio varpai".

Eduardas Cinzas rašo iš Briuselio.

Dešimtmetis be prof. Stepono Kolupailos.

Nijolė Jankutė Rochesteryje.

KONSTANCIJĄ RUDAITYTĘ APLANKIUS

Leonardas Andriekus

Kas ta Konstancija Rudaitytė? — gal paklausi, mielas skaitytojai. Tai lietuvė patriotė, 1971 m. mirusi Phoenix mieste Arizonoje ir aštuoniasdešimt procentų savo nemenu santuokos testamentu užrašiusi kultūriniais reikalais — Lietuvos fondui, rašytojams ir dienraščiai "Draugui". Jos pavyzdys vertas mūsų dėmesio, ypač dabar, kai daug kas prasišviečia pagalvojus apie prasmę savo santaupų investiciją. I tokius asmenis lietuvių kultūriniai veiksniai tremty, palenkti finansinių našų, žiūri viltingai. Panašūs mecenatai savo kilniomis kultūrinio šviesumo, kūrybinio vitališkumo ir originalių idėjų bendran žmonių dvasinių lobų aruodais.

Bendras gyvenimo vaizdas

Konstancija buvo gimusi 1902 m. sausio 1 d. Šauklių kaime, Šimkaičių valsčiuje, Raseinių apskrityje. Tėvas pajėgė leisti ją į mokyklą, nes, gyvendamas Amerikoje, buvo užsidirbęs pinigų ir Lietuvoje įsigijęs ūkį. Duktė, baigusi Raseinių gimnaziją, odontologiją studijavo Kauno universiteto medicinos fakultete. Mokslą baigė 1930 m. ir pasiliko Raseiniuose dantų gydytoja. Domėdamasi tėvo praeitimi, 1933 m. Konstancija Rudaitytė aplankė Ameriką ir apžiūrėjo tas vietas, kur įsai dirbo. Grįžusi Lietuvon, ten pat Raseiniuose vertėsi dantų gydymu, kol 1941 metais per rusų-vokiečių karą buvo sunaikintas jos kabinetas. Tada persikėlė į Kauną tam pačiam darbui. Artėjant gi rusams, Konstancija pasirinko tremtį.

Cia atsiverčia naujas gyvenimo lapas. Pradžioje Rudaitytė sustoja Vienoje, vėliau Muenchene, ir pagaliau mes ją, po tremtinių emigracijos, sutinkame Chicagoje. Amerikoje Konstancija pasuko nauja kryptimi. Ji čia nebelaikė egzaminų dantų gydytojos profesijai tęsti, bet užsiėmė paprastu

darbu. Pradžioje, kiek pavargusi siuivykoje, išėjo į verslą. Stipriausiai ant kojų atsistojo 1958 m. su dviem dalininkais įsigijusi žaidimų (Bowling) salę bei restoraną su valgiais ir gėrimais. Čia ji labai sunkiai, dažniausiai naktimis, atlikinėjo didžios kantrybės reikalaujantį darbą, kol 1967 m. išėjo į pensiją. Ji žinojo, kodėl taip triūsia. Tai liudija jos testamentas, rašytas 1963 metais, kuriuo beveik visas turtas skiriamas lietuvių kultūriniais tikslams. Pardavusi verslo nuosavybę ir pasiskirsčiusi turtą su dalininkais, Konstancija Rudaitytė — jau gerai pasiturinti moteris — apsigyveno Phoenixo mieste, Arizonoje. Čia jina ir palaidota.

Paskutiniai metai Arizonos padangėje

Ta padangė — labai saulėta ir grynai. Ji, lyg šokių mėlynų šilku, uždengia šio krašto įvairią gamtą — tyrus, sodus, girias... Phoenixo miestas guli tyrų srity, apsuptas nuogais kalnais, kurie dažnai saulėje žeruoja violetine spalva. Vietomis jie piramidžių, vietomis aukurų formos. O tyrai, kurie supa miestą, kai sužaliuoja pavasari, atrodo, lyg tikras rojus. Augalai ir gyviai mažai ką bendro beturi su mums pažįstama šiaurės gamta. Apylinkės slėnius gaivina bei puošia ežerėliai ir dvj upės — viena, vadinama Rio Verde, kita — Salt River. Už tyrų prasideda vaisinių sodų sritis, toliau — girios. Metuose lyja tik kelis sykiai. Žemė dirbtinai laistoma. Bet miestas ir apylinkė žaliuoja. Gamtoje viešpatuoja palikimas ir kaktusai. Namai — vilų formos. Sunkiausi — trys vasaros mėnesiai, kai temperatūra pakyla per 100 laipsnių. Klimatas, suprantama, labai sausas ir, apamai sveikas.

Tai tokioje aplinkoje savo paskutinius gyvenimo metus praleido Konstancija Rudaitytė. Aišku, ne viena ji čia gyveno. Phoenixo mieste bei apylinkėje yra susitelkę apie 300 lietuvių. Jie čia iš visų Amerikos vietų, ypač iš

Chicagos, suvažiuoja taisyti sveikatos bei prailginti gyvenimo. Gražu tai, kad jie čia prailgina ir lietuvių. Phoenixe mūsų tautiečiai turi dvasinį centrą — misiją, kurioje gaunami visi parapiiniai patarnavimai; turi sekmdienines pamaldas savo kalba, chorą ir socialiniams tikslams klubą. Jie yra susiglaudę i Lietuvių Bendruomenę, ruošia tautinius renginius ir Lietuvos laisvės reikalais lanko miesto galvą bei valstybės gubernatorių. Viso tautinio bei kultūrinio judėjimo centras minėtoji parapiinė misija, kuriai rūpestingai vadovauja veiklus kunigas Antanas Valiuška.

I tokią jaukią lietuvių oazę visa širdim įsijungė, 1968 m. iš Chicagos atvykusi, Konstancija Rudaitytė. Būdamas socialiai ir mėgdama vadovauti, čia pakankamai rado sau darbo. Phoenixe pirmąsias ji susitvarkė ekonomiška, įsigydama trijų butų apartamentą. Čia, tapusi laisva nuo verslo, mėgo patarnauti tautiečiams, juos važinėdama savo automobiliu po ligonines, draudos įstaigas, ir kultūrinius pobūvius. Taipgi nesibaldė fiziinio darbo — buvo Phoenixe vių lietuviškų renginių su vaišėmis vadovė. Aktyviai reikėsi Lietuvių Bendruomenės veikloje, kaip nuolatinė iždininkė. Būdamas aukšto mokslo ir visiems paslaugi, susilaukė ir visų pagarbos. Tai pastebėjau prieš ketverius metus, kai ji po dvasinio susitelkimo vežė mus kelis apie 10 mylių i užmiestį pavalgyti bendrų pietų lietuvių klubo patalpose, kurios dabar parduotos. Kely nedaug kalbėjo. Atrodė pasitikinti savim, truputį oficiali, bet nuširdi, elegantiška ir mandagi. Niekas neužsiminė apie jokią savo kultūrinę mecenatystę, nors ta linkme jau buvo sutvarkiusi palikimą. Kai kurie asmenys skatino atkreipti i ją dėmesį, kaip i turtinę moterį, New Yorke stotomo Kultūros Židinio atžvilgiu, bet viskas jau buvo testamentiškai sutvarkyta, ir staigi mirtis

Konstancija Rudaitytė (1902-1971)

laukė jos prie pat durų. Praėjus vieneriems metams, patyrėme, kad Konstancijos Rudaitytės jau nebėra tarp gyvųjų.

Bet ir mirus, su ja dar nenutrūko ryšys. Praėjus vieneriems metams, paaiškėjo, kad Konstancija Rudaitytė esanti paskyrusi dvidešimt procentų viso savo turto (13,000 dol.) lietuviui rašytojui trety, kuris "jos mirties metais bus rastas geriausias". Lietuvių fondas, pagal velionės valią globojās tą palikimo dalį, kreipėsi i Lietuvių rašytojų draugijos valdybą, prašydamas pagalbos. "Geriausiam jos mirties metais rašytojui" atrasti buvo sudaryta komisija iš LR Draugijos pirminko ir šių rašytojų: Alfonso Nykos-Niliūno, Dr. Viktorijos Skrupskelytės, Dr. Rimvydo Šilbajorio ir Antano Vaičiuliaičio. Toji komisija praėjusių metų gruodžio 7 d. visais balsais nutarė, kad Rudaitytės mirties metais geriausiu rašytoju laikytinas poetas Jonas Aistis, ir palikimas skirtinas visiems jo rašams išleisti Lietuvių fondas sprendimą patvirtino, ir dabar turės prisiimti tą raštų suredagavimo bei išleidimo darbas. Pinigai Lietuvių fondo globoj auga procentais.

Mintys prie kapo

Tuo ir tektų užbaigti kalbą apie Konstancijos Rudaitytės gyvenimą bei mecenatystę. Bet įvyko taip, kad po ketverių metų keliom dienom vėl teko sugrįžti i Phoenixo lietuvių bendruomenę tuo pačiu tikslu — vadovauti jū dvasiniam susitelkimui. Čia Konstancijos Rudaitytės atminimą atradau dar labai gyvą. Beveik visi ją maloniai prisiminė kalboj, ypač po baigmės pamaldų susirinkę bendroms vaišėms i ištągią Antaninos Vertelytės-Yongg rezidenciją Paradise Valley vietovėj. Atrodė, kad tame saulėtame kieme tarp Arizonos kalnų kažko labai trūksta. Trūko gi Konstancijos Rudaitytės — kultūrinių reikalų dosniosios rėmėjos. Deja, tame pačiame slėny jina ne per toliausiai išsėjęs Šv. Pranciškaus kapinėse.

Malonu buvo ją tenai aplankyti. Konstancija tarp dviejų didingų kalnų palaidota žaliuojančioj lygumoje, prisodintoj plačių vėduoklinių palmių. Aukšta palmė lingavo šakas ir prie kapo. Ant duobės — plokščias granitinis paminklas su išgravuotu kryželiu bei įrašu: "Konstancija Rudaitytė, 1902-1971". Aplink — tylia, toliau — didmiesčio užsėsys. Iš praeivių mažai kas žinos, jog čia išsili kilni lietuvė, gyvenimo uždarbį atidavusi savo tautai šviesti.

Tai pirmas atvejis visoj mūsų literatūros eigoj, kad kas rašytojui skirtų penktadalį viso savo turto. Čia ženklas, jog toks žmogus pilnai suvokia grožinio raštų vaidmenį. Iki šiol tokios dovanos literatūrai neturėjome. Konstancija Rudaitytė yra pirmoji. Atrodo, bene antroji buvo jina i savo dosnumu Lietuvių fondui, skirdama jam pusę turto šalia Jono Krukonio, Lietuvių fondui užrašiusio visą šimtątūkstantinį savo turta.

Tenka visa širdim linkėti, kad Konstancijos Rudaitytės ir Jono Krukonio pavyzdys paveiktų ir kitus. Turime daug jau gerai finansiška i įsistiprinusių tautiečių, kurie savo turto galėtų prisiimti prie lietuvių prailginimo tremty ir net prie visos lietuvių tautos kultūrinės pažangos. Tegul jie dabar apsižvalgo, ir pamatys, jog, baigiant išmirti senajai kartai, mūsų religinės bei tautinės institucijos grimsta i finansinę duobę. Jau dabar reikalingi pagarbos visi mūsų veiksniai, kurie palaiko tautos dvasinę gyvybę. Neįmanoma čia suminėti visų, bet negalima nutylėti Lietuvių fondo, Rašytojų draugijos, Enciklopedijos leidyklos, parapijų, vienuolių, laikraščių, kultūros žurnalo, ideologinių bei politinių organizacijų ir t. t. Pasirinkimas įvairus — reikia tik dosnios širdies, tvarkant turtą. Konstancija Rudaitytė yra palikusi mums gyvą pavyzdį, ir ji ramiai gali išsėti tarp kalnų bei palmių Arizonos žemėje.

Phoenix, Ariz. 1974. IV.2.

Kertinė paraštė

Rodykimės pasauliui ne vien tik mase

Kai šiandien visokių energijos ir maisto krizių akivaizdoje net šimtamilijoninės tautos linkusios nesigirti savo milijonine gausa, o tą gausą net mažinti, tai ką jau bekalbėti apie mus pačius, lietuvių, kurie tarp didžiųjų ir išlikome ne tiek savo gausos, o labiau dvasinės stiprybės dėka. Tai sakdami, nenorime čia ir skaičiaus niekinti, nes tautai ir jis reikalingas. Bet jau bent mūsų atveju norime pagrįžtinai akcentuoti tai, kas ir mažą pasaulio akyse daro didelį.

O tų dalykų nereikėtų čia nė pažodžiui vardinti. Jie ir taip yra aiškūs kaip diena, prisiminti vien tik senąją Graikiją. Ji juk buvo nykštukas prieš anuomet milžiniškas Viduriniųjų Rytų imperijas ir prieš anuomet barbariškus, šiaurės nusidriekusius žemyno plotus. Tačiau ne kas kitas, o mažoji Graikija suklirė visų ateities mokslų pagrindus ir praskleidė Europos menų žiedus. Ir iš karto viską atliko taip tobulai, kad dar ir šiandien iš jų galima daug ko pasimokyti. Net ir graikus politiniai pavergę romėnai galų gale buvo patys graikų kultūros nugalėti.

Nenorėtume šiandien lietuvių apšaukti dvidešimtojo amžiaus graikais. Gal būtų jau per daug. Tačiau tarp daugelio savo silpnųjų turime nemažai ir to tvirtumo, kuriuo buvo stiprūs graikai. Nes jei to neturėtume, seniai jau iš gyvųjų tautų tarpo būtų dingę, kaip dingo hunai, ostgotai, vestgotai, herullai, avarai ir daugelis kitų. Tai kas, kad mes XIV ir XV amžiuje dar neturėjome Vilniuje universiteto, bet vis tiek ji tenai turėjome jau tada, kai milžiniškieji rusiškieji rytai apie tai dar nė nesvajoję.

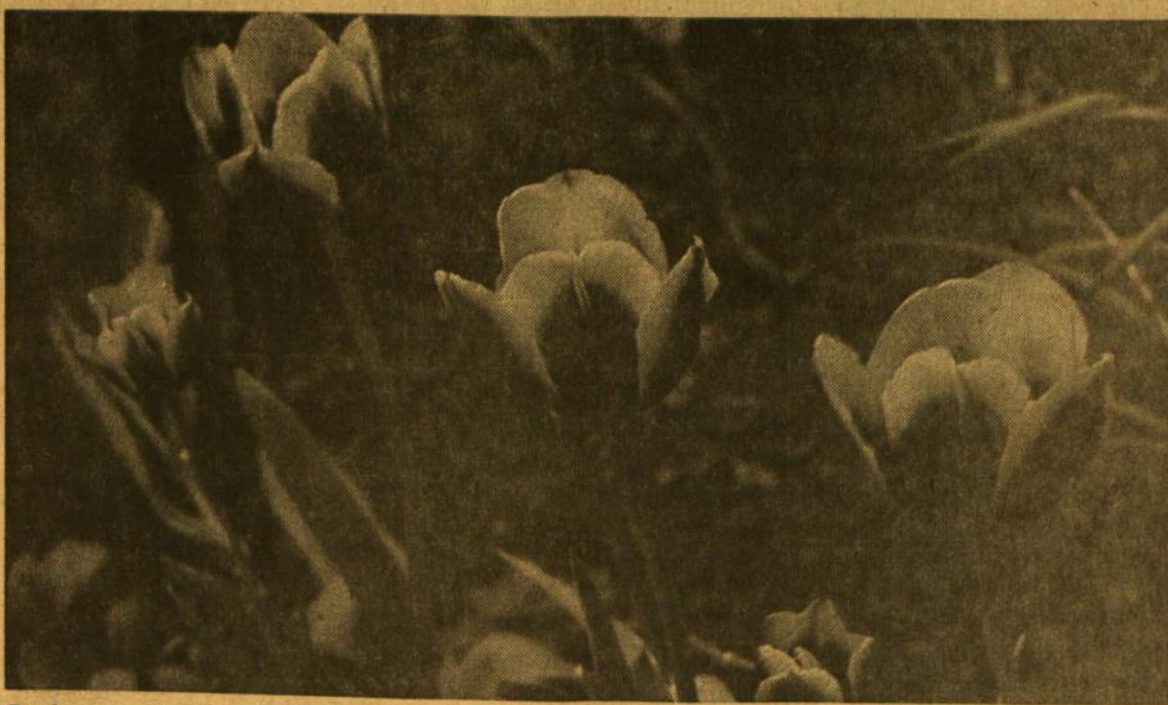
Ne kitaip turėtume daryti ir šiandien, kai mažai tautai išlikti ir palenkti pasaulio oponiją savo

naudai tegalima labiausiai tik graikiškomis (jei norit, lietuviškomis) savybėmis, pasižyminčiomis kultūriniu šviesumu, kūrybinio vitališkumo ir originalių idėjų bendran žmonių dvasinių lobų aruodais.

O kad tai sugebame, pavyzdžių tiek ir tiek. Tik jais nereikėtų vien savuotėje džiaugtis, bet labiausiai juos reikėtų rodyti pasauliui, kad apie mus žinotų ne tik kasdieninio mūsų darbo kaimynas, bet ir visos planetos kultūrinis - intelektualinis klodas nemažiau, kaip žino apie suomius, norvegus, olandus ir kitus panašius.

Gražu ir gerai yra, kai mūsų veiksniai suvažiuoja kalbasi politinėmis ir Lietuvos laisvinimo temomis. Bet dar labiau reikalinga, kai parašoma ir amerikiečių leidyklos išleidžiama tokia knyga kaip prof. Bronio J. Kaslo "The USSR — German Aggression Against Lithuania". Pulkui yra, kai viena po kitos rodo mūsų grožinės literatūros knygos ir kai tos literatūros mokomasi lituanistinėse mokyklose. Bet ypač svarbu, kad mūsų literatūros antologijos ir pavieniai veikalai išeitų ir svetimomis kalbomis, kad tokia knyga kaip prof. Rimvydo Šilbajorio "Perfection of Exile: 14 Contemporary Lithuanians Writers" būtų tik pirmoji, bet ne paskutinė. Gražu, kai mūsų gausūs ir jau didžia dalimi jaunieji moksininkai suvažiuoja i savo simpoziumus, bet ne tik gražu, o tiesiog gyvybiškai svarbu, kad jų darbai dažniau išeitų tokiais ir panašiais leidiniais kaip "Baltic Literature and Linguistic" ar "Problems of Mininations Baltic Perspectives". Didžiuojamės, kad Chicagoje turime Čiurlionio galeriją, o Clevelande Čiurlionio vardo ansamblį. Bet būtų didi gėda, jei kitamet, minint 100

(Nukeita i 2 psl.)

Raudonos, marnos, gelsvos, baltos Pražydę tulpės visos kartu. (K. Binkis)

Nuotrauka Vytauto Maželio

Mokslinis darbas yra kova už mūsų tautos ateitį

Pokalbis su prof. Rimvydu Šilbajoriu, Baltiškųjų studijų puoselėjimo draugijos pirmininku.

Bendru lietuvių, latvių ir estų mokslininkų išeivijoje rūpesčiu įkurtoji Baltiškųjų studijų puoselėjimo draugija (The Association for the Advancement of Baltic Studies — AABS) š. m. gegužės mėn. 16-19 d. The University of Illinois Chicago Circle patalpose rengia jau ketvirtąjį savo suvažiavimą — konferenciją. Šiuo metu kaip tik draugijai pirmininkauja lietuvis — prof. Rimvydas Šilbajoris. Artėjančio suvažiavimo proga draugijos pirmininkui prof. Rimvydui Šilbajoriui čia pateikiame keletą klausimų.

— Koks nuolatinis yra The Association for the Advancement of Baltic Studies pirmininko darbas ir rūpestis ir kas dar prie jo prisideda artėjančios konferencijos proga?

— Nuolatinis pirmininko darbas daugiausiai susideda iš korespondencijos — gyvų ryšių palaikymo su draugijos nariais, ypač su valdyba; iš paraginimų, padėsinimų išnaudoti visas galimas progas mūsų trijų tautų reikalui, norint pastūmėti jį pirmyn mokslo ir kultūros srityje. Reikia užmegzti santykius su kitomis mokslinėmis organizacijomis, išnaudoti pasitaikančias progas gauti finansinę paramą, sekti Baltistikos studijų žurnalo darbais, apmąstyti prasmingiausias tolimesnio draugijos darbo gaires, ir panašiai. Prieš suvažiavimą visa šita veikla žymiai pagyvena, ir priedo dar tenka rūpintis suvažiavimo rengimo komisijos sąsata, koordinuoti visų bendradarbių veiklą, padėti išspręsti pasitaikančias problemas, stebėti, kad visi paruošiamieji darbai vyktų sklandžiai.

— Ko tikėtis iš šiemetinio Baltiškųjų studijų draugijos suvažiavimo — konferencijos Illinoiso universitete, Chicagoje?

— Labiausiai tikimės sėkmingų, aukšto lygio, idomių mokslinių paskaitų, kurias vėliau ne gėda būtų išleisti tam reikalui skirtomis knygomis, kaip tai jau buvo padaryta po Toronto konferencijos. Tai būtų svarbiausias įnašas į baltų tautų kultūros lobį. Tikimės, be to, malonaus bendradarbiavimo draugiškojo dvasioj tarp visų trijų tautų mokslininkų, naujų asmeniško pažinčių užmegzimo, senųjų sutvirtinimo.

Prof. Rimvydas Šilbajoris

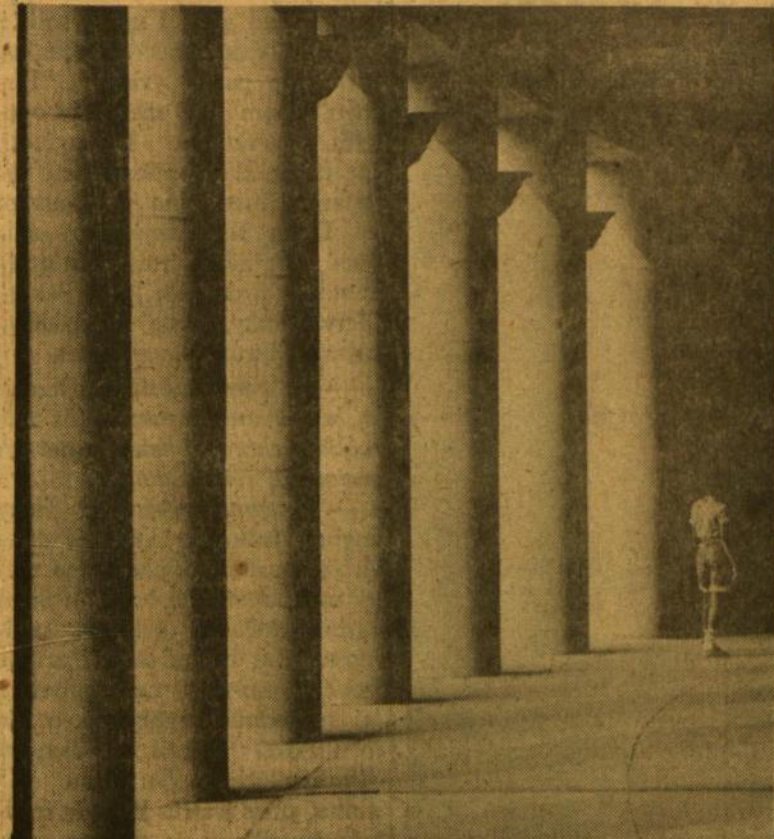
Šį kartą ypač tikimės reikalo sėkmingo pristatymo Chicagoje lietuviams, latviams ir estams; tai reikėtų, kiek įmanoma didesnio plačiosios mūsų tautų visuomenės užsilaikymo bendram baltų kultūros reikalui, užsian-

gažavimo, kuris remtųsi pasitikėjimu draugijos mokslininkų pajėgumu ir jų tikslų prasmingumu, žvelgiant iš ateities perspektyvos.

— Kiek žinome, esate literatūros mokslų profesorius Ohio valstybiniame universitete, Columbus mieste. Ką galėtumėte pasakyti apie baltų literatūrą studijas išeivijoje aplamai?

— Literatūros studijos išeivijoje ypač kenčia nuo to, kad iki šiol dar nebuvo įmanoma baltų literatūrą mokslą pakelti į profesionalinę plotmę ta prasme, kad iš tų literatūrų dėstymo, analizės, kritikos būtų galima nors keletai žmonių užsidirbti duoną Amerikos universitetuose. „Mėgėjiškai“ vykdomos baltų literatūrų studijos dažnai pasiekia tinkamai aukštą profesinį lygį, kada jos būna atliekamos mūsų akademikų, dirbančių aukštosiose mokyklose. Tačiau patys tie žmonės yra atsakingi ir už tinkamo lygio įnašus savo pačių tiesioginėse disciplinose: germanistikoj, slavistikoj, prancūzų bei anglų ar ispanų literatūrų studijose ir panašiai. Tai jiems kainuoja daug laiko ir pastangų. Malonu pastebėti, kad dauguma baltų akademikų sugeba tinkamai pasireikšti abiejuose savo darbų baruose. Būtų miela svajoti apie tai, kad kada nors baltiečių visuomenė pajus gyvą reikala sukaupti savo piniginius išteklius tam, kad įsteigtų ir išlaikytų Baltistikos studijų institutą kuriame nors svarbiame Amerikos universitete.

— Koks yra dėmesys baltistikos temoms šandieniniame mokslo pasaulyje, ir kiek prie jo prisideda jūsų vadovaujama Bal-

Kolonada

Nuotrauka Algimanto Kežio, S. J.

tiškųjų studijų puoselėjimo draugija?

— Plačiojo pasaulio mokslininkų tarpe sunkoka sukelti susidomėjimą Baltijos tautomis gal labiausiai dėl to, kad mes niekur „nepriklausom“. Mažosios skandinavų tautos įtelpa į šiaurės Europos studijas; Rytų ir Vidurio Europos tautų bei kultūrų nagrinėjimas yra jau seniai nusistovėjusi mokslinė tradicija. Tuo tarpu gi Pabaltijys arba laikomas Sovietų Sąjungos periferija arba ir visai „nebeegzistuoja“ kaip laisva ir savita kultūra. Baltų literatūros, dailės, muzikos ir pan. tradicijos nėra labai senos ir negali konkuruoti su kai kurių kitų mažų tautų, pvz. olandų arba austrų, pasiekimais. Šita padėtis labai apunkina mūsų mokslininkų darbų pripažinimą — jautiesi tartum siūlytum visam pasauliui raktus į lobyną, kurin mažai kas nori net pažvelgti.

Nežiūrint to, nuo baltiškų studijų draugijos įsisteigimo 1968-tais metais, aiškiai jaučiasi bundantis plataus mokslinejo pasaulio susidomėjimas mūsų tautų

kultūra. Pačiojo draugijoj turime ir kitataučių narių iš viso laisvojo pasaulio, ypač iš šiaurės Amerikos žemyno, Vokietijos ir Švedijos. Mūsų žurnalas ir knygos yra dažnai palankiai recenzuojamos, į mūsų konferencijas dabar jau kreipiamas dėmesys; Modern Language Association jau turi įterpusi baltistiką į savo šiaurės-rytų konferencijų programą; mūsų draugijos nariai, įskaitant ir patį dr. Ivar Ivask, Books Abroad redaktorių, jau yra pasauliui pristatę nemažą baltiečių grožinės literatūros veikalų, Rytų Europos studijų specialistai jau neretai kviečia baltiečius skaityti paskaitas apie baltų tautų istoriją, politiką bei literatūrą savo suvažiavimuose. Universitetai pradeda supirkinėti baltiečių knygas, vienu kitu šiek tiek padėstomos baltų kalbos ir net literatūra. Mūsų draugija kviečiama prisidėti prie kitų mokslo draugijų veiklos. Ir reikia atsiminti, kad visa tai pasiekta, einant prieš kalną, pučiant prieš ignorancijos ir nesidomėjimo „vėją“. Mūsų draugija stengiasi daryti, kas įmanoma,

Leonardas Žitkevičius

KAS TAS PONAS PARMAZONAS?

Tas parmazonas man Kaune pakišo koją,
Kai spąstus jam norėjau aš paspaust.
Dabar vidur New Yorko
Jisai mane šukuoja,
Vis braukdamas prieš plauką:
"You live in the past!"

"Ei, parmazone, tu chameleonė!
Tu gi tautos nesugebėjai vest!"
Kai šitaip jį pakibinu,
Jis pasiverčia slibinu.
Tautos vardu kurtu jam kumščiu, it kardu!
Tik štai siūnus man į pašoną:
"Father, wake up!
You live in the past!"

GRACIJA IR LIBERACIJA

Kai moterų šaunioji liberacija
Idėją kilnią vykdėt ėmė,
Mergaitė mano tuoj prarado gracią,
O aš likau tik mėmė.

Nebėr nė seno donžuano,
Kurio lengvai negtisisakoma:
Amazonėja dulcinėja,
Pakeisdama net savo šakumą.

Bet kaipgi vargšėm lietuviutėm
Nebūti užtem, užtem, užtem?
Kaip nesutikti būti ienėm,
Jei nori likti karalienėm?

ir su plačiosios visuomenės pagalba dar daugiau nuveiktų, bet reikia pripažinti ir tai, kad baltų kultūrų garsinimas negali būti sėkmingesnis negu patys tų kultūrų pasiekimai.

— Kuo baltiškųjų studijų užmojams galėtų ypač patalkinti visų trijų Baltijos tautų bendruomenės išeivijoje?...

— Ankstyvesniuose atsakymuose jau užsiminta apie piniginės bei organizacinės paramos reikalingumą. Visų svarbiausia tačiau yra išskovoti plačiosios visuomenės pasitikėjimą, dėmesį,

palankumą, pripažinimą. Ir tai turėtų įvykti pačiai visų trijų tautų visuomenei šiek tiek persiorientavus, supratęs, kad mokslinis, aukšto profesinio lygio darbas pasaulinėje plotmėje gali tapti pačiu veikliausiu šio meto ginčų kovoje už mūsų tautų ateitį. Politinė-visuomeninė veikla dažnai daug padeda, tačiau lemiančią reikšmę ji gali įgyti tik pasaulio padėčiai iš esmės pasikeitus. Tuo tarpu gi mokslas ir kultūra gali ir šiandieninėje būklėje bujoti ir plėstis ir Baltijos tautų vardą išlaikyti pagarboj, jeigu tik rasime draugų ir pagelbininkų pačiojo mūsų bendruomenėje.

Lyg iš sudužusio laivo

(Atkelta iš 2 psl.)

džiai vėlyti pirmalakis grūdus nuo pasturlakų ir dirsių... Tai irgi labai gera kryptis, kuri mūsų politikos ir kultūros veiklų teisingą vertinimą dar palaikytų gyvą spaudoje per vieną ar porą sekantių dešimtmečių, bet ne gyvais paverstų tokią gausybę "menininkų", "rašytojų" ir "politikų", kad, tur būt, nebe daug kas beliktų arenoje ir scenoje.

Būtų dar ir trečia, bet tik pusiaupriemonė. Prieš keliolika metų, iniciatorių maloniai kviečtas, nesutikau pasirašyti po tada populiariu nuosmūkiu pasmerkimo manifestu, kuris tarp kitko turėjo kilnią pretenziją apsaugoti mūsų spaudą nuo nevykusių rašinių. Šiandien, gyvenimo mokytas, kiek pakeičiau nuomonę: gal ir pasirašyčiau, jei kas vėl panašiai siūlytų...

Mat, yra juk taip, kad kiekvieną nepilnai sveiką visuomenę, taigi jos tarpe ir brangioji mūsikė, turi tam tikrą negausų, bet energingą ekscentrikų, idiotų ar kitaip trenktų aktyvistų elitą. Tai jų nepaneigiama teisė būti ir pašaukimas reikštis. Taip yra, nepaisant ir tokio nepatogaus atvejo, kad gal aš ir tu tai grupei priklausom ar bent daugeliui tokiems atrodome.

Taigi, aš anuomet maniau, kad mūsų išeiviskos spaudos nereikia per daug kaltinti, jeigu jai stinga geros kokybės raštų, o ma-

nifesto signatarai patys neįsipažinojo jų paruošti užtenkamai. Man niekad nesinorėjo mušti jau permušto, jau gulinčio, visai nusilpusio, paliejusio. Šiandien beigi tiksliau skirčiau dar vieną motyvą anojų prokuratūroje: neteisu kaltinti visą mūsų spaudą aplamai už didžiulio nuosmūgio simptomus jos puslapiuose. Tikrai, tiesiogiai ir labiausiai atsakingi čia yra tik kai kurie redaktoriai ir kai kurie leidėjai. Tai jų pareiga ir pajėgumas apsaugoti spaudą nuo ekscentrikų, obskurantų, idiotų ar kitaip trenktų aktyvistų, tuo prisidedant apsaugoti ir visuomeninę sveikatą dr. J. Adomavičiaus ideologinių raštų prasme.

Ir kaip gaila — aš tuo netikiu. Mes, liaudis, redaktorių ir leidėjų nesuvaldysim. Nėra priemonių. Suvaldyti tik tokios spaudos boikotos. Bet tada, ko gero, nė vieno laikraščio greit nebeliktų.

O dėl rašytojų kūrybinės kokybės silpnėjimo, tai kažin ar pirmiausia kaltininko reikėtų ieškoti tarp išeimininkų — vadinasi, tikrai ne ten, kur reikia ir kur pats stambiausias blogis. Tiesa, apysakos gali būti šlamštas, romanai skleroziški, kritika — tik pseudokritika, diletantiška ar reklamiška. Bet kas tada, jeigu tiėdu elementai ir jų sąveika pasitaisyti ir net labai pagerėtų? Ar pats rašytojas turės daugiau pagrindo tikėti, kad rašyti verta,

kad prasminga, kad jo visuomenei to dar reikia, kad užtenkamai yra skaitytojų domėtis jo darbu? Be tokio tikėjimo, be jam egzistuoti pagrįstų duomenų neduoda rašytojas bausis toliau rašyti.

Vadovas vienos lietuviškos leidyklos, per porą dešimtmečių išleisusios daugybę įvairaus turinio knygų ir įgijusios stambų patyrimą, dar visai neseniai (1974. II.26) viename laiške man parašė: "Iš viso, mūsų visuomenė lietuviškos knygos nebevertina. Skaitytojų skaičius nepaprastai mažėja. Per mūsų leidyklą privatiškai (savo lėšomis) knygas išleidę autoriai kartais jų net nebeatsiima, nes neturi vilties parduoti. Išeivijos kultūrinis gyvenimas sparčiai žengia į dekadentišką laikotarpį"...

Kai užsieniuose šandien dar yra mažiausiai keli tūkstančiai lietuviškai kalbančių ir pakankamai tuo požiūriu inteligentiškų šeimų, bet naujai išleidžiamos knygos tik labai retom išimtim išsiplatina tūkstančio ar kiek didesniu tiražu, šiaip jau vargais negalais išperkama tik po keletą šimtų ar ir dar mažiau, — tai atsakymą į visus mūsų metafizinius klausimus galim laikyti aiškiu. Nebe žengiamo į dekadentišką laikotarpį, bet jau kaip reikiant ir toli įžengta. Užsienio lietuvių literatūrinės kūrybos ir jos kritikos kehonės pabaiga jau surasta.

Ar jūs kada girdėjot apie aktorų trupę, kuri metų metais ruošėsi spektakliui, tam skirtų tūk-

stančius valandų repeticijom ir tūkstančius išlaidų kostiumams bei dekoracijom, išsinuomotų gražių menų — ir vaidintų puštėje salėje ar ir visai be žiūrovų? Aš tokių patvurių trupių nežinau. Tik dar kai kurie patraukę rašytojai ir kritikai taip tebebando ir saldžiom iliuzijom guodžiasi. Laimingesnieji ir geresni draugų turėję gal tik nekrologuose sulauks iškalbaus įvertinimo už pasiaukojimą ir lituanistinį didvyriškumą. Ir tai bus labai gražus, ypač kad niekam nieko nebekąstuojančias atpildas.

Los Angeles, 1974.III.10

(Kitą šeštadienį literatūrinės kritikos klausimais atsilieps Pranas Visvydas)

Jaunimo centro choro aidams nuskambėjus

Šių metų balandžio mėn. 6 d. Jaunimo centro choras Chicagoje, vadovaujamas muz. Fausto Strolia, Jaunimo centro patalpose suruošė metinį koncertą. Programoje dalyvavo Jaunimo centro choras, Studentų vokalinis vienetas, Jaunimo centro studentų tautinių šokių grupė, "Zilvitis", kanklininkės, liaudies instrumentų pūtėjai, būgnininkas. Akompanavo Vida Kazlauskaitė, antroje dalyje pats dirigentas Faustas Strolia. Šokių palydėjo akordeonistas Petras Blekys.

Šiais metais choras padarė nemažą pažangą. Turint galvoje, kad repeticijos vyksta tik kartą savaitėje, padaryta nepaprastai

daug. Visi balsai susilygino į savotišką vienetą, akordų darna nepaprastai švari ir išlyginta. Merginoms reikėtų praversti vaju, kad susirinktų daugiau borsų ir tenorų. Jei vyrų balsų būtų daugiau, choras pasiektų didesnio skambumo. Choras disciplinuotas, sugeba sekti dirigento mostus, ryškiai parodydamas susilpninimus ar sustiprinimus. Viso choro sąskambis labai jaunatviškai ir švelniai skamba. Studentų vokalinis vienetas vykusiai atliko savo dalį, laisvai perduodamas dainų rūšis, sukeldamas klausytojuose daug šypsnio. Ragingų ansamblių parodė, kad gerai susipažinęs su savo instru-

mentais, išgavęs švelnų ir malonų ragelio garsą. Būtų labai pri-tike, kad E. Pakštaitės kanklininkės būtų paskambinusios bent keletą dainų vienos, o ir Balio Pakšto trejetukas būtų suteikęs daug naujumo ir įdomumo klausytojams. Šokėjai, vadovaujami Marijos Eivaitės, parodė savo minkumą, ritminį jautrumą ir gerą discipliną. Malonu buvo sekti jų gyvą judesį. Gal programa buvo per daug ilga. Nors pertraukos buvo trumpos, bet kiekvienas programos skyrius galėjo būti trumpesnis.

Choro vadovas muz. Faustas Strolia yra didelė Dievo dovana chorui, nes jo prigimtis ir sugebėjimai jaunimą traukte traukia prie dainos. Kūriniai buvo parinkti nesudėtingi, skambūs, linksmos nuotaikos. Sveikintini ir choro dalyviai, kad nuoširdžiai lanko repeticijas ir atidžiai seka choro vedėjo pastangas. Taip toliau dirbant, garantuojama choro pažanga.

Juozas Zilevičius

GIELGUDUI 70 METŲ

Lietuvių kilmės aktorius Jonas Gielgudas, Londone atšventė savo 70 m. sukaktį. Jis tebedirba teatre ir dabar ruošiasi pastatymui šekspyro veikalo "Audra", kur atliks Prospero vaidmenį. Čia jis yra gerai įgudęs, nes tą vaidmenį pradėjo atlikinėti prieš 25 m.

Jaunimo centro Chicagoje choras, šokėjai ir instrumentalistai su savo vadovais po sėkmingo koncerto balandžio 6 d. Nuotr. D. Vakarės

Girdėsime „Kornevilio varpus“

Pašnekesys su muziku Kaziu Steponavičium

Čikagos lietuvių choras „Pirmyn“ šiemet švenčia savo 65 m. amžiaus sukaktį. Tai gan reta chorų gyvenime sukaktis. Šiai neeilinei sukakčiai paminėti jis š. m. balandžio 27 ir 28 dienomis, Marijos aukšt. mok. salėje, stato žinomo prancūzų kompozitoriaus R. Planquette linksmą operetę „Kornevilio varpai“.

Nežiūrint, kad dirigentas Kazys Steponavičius, be savo tiesioginių pareigų, yra labai užimtas ir besilatinančiu šios operetės pastatymu, jis mielai sutiko šia proga pasidalinti keliomis mintimis ir atsakyti į muziką mėgstančių visuomenę dominančius klausimus. Taigi, būtų įdomu žinoti:

— Kada „Pirmyn“ choras yra įsisteigęs ir nuo kada jis jam vadovaujate?

— Kaip žinome, didesnė lietuvių išeivių banga pasiekė Amerikos krantus šio šimtmečio pradžioje, o ypač jų skaičius padidėjo per rusų-japonų karą 1904-1905 m. Gi daina visuomet buvo ir yra lietuvių mėgiama, nes dainoje lietuvis visada rado poilsį ir paguodą. Taigi tik kelerių metų laikotarpyje. Chicagoje ir apylinkėse susiorganizavo net apie 20 lietuvių chorų. „Pirmyn“ choras buvo įsteigtas prieš 65 metus — 1909 m. rugpjūčio mėn. Jo vadovavimą aš perėmiau 1929 m. ir su juo dirbu iki šios dienos. Be to, 1928-1929 m. vadovavau „Birutės“ chorui, trejus metus mokiau „Dailės ratelio“ chorą Kenoshoje ir Waukegano lietuvių chorą. Taip pat man teko mokyti dar serbų ir kroatų chorų čia pat Chicagoje.

— Ar dabar jūsų vedamas choras ir veikia be pertraukos nuo tada, kai jūs perėmėte jo vadovavimą?

— Buvo pora pertraukų. Ant-rasis pasaulinis karas sutrukdė aplamai kultūrinę veiklą ir skaudžiai palietė „Pirmyn“ chorą, ypač jame dalyvavusius vyrus. Iš jų net šeši žuvo kare, jų tarpe ir tuometinis choro pirmininkas Jonas Rukštelis. 1959 m., chorui atšventus 50 metų sukaktį, jaučiau, kad atėjo laikas ir man šiek tiek pailsėti, todėl choras išsi-skirstė ilgesniui atostogų. Bet visi pajutome, kad mūsų visuomenė pasigedo „Pirmyn“ choro ir jo statomų operėčių. Buvusių chori-ristų ir pašalinių asmenų ragina-mas vėl ėmiausi darbo, ir 1970 m. „Pirmyn“ choras buvo atgai-vintas su labai pasisekusiu Jo-hann Strauss'o operetės „Šikšno-sparnis“ pastatymu.

— Kuo „Pirmyn“ choras skiriasi nuo kitų, čia anksčiau veiku-šių lietuvių chorų?

— „Pirmyn“ choras, nuo pat įsisteigimo, nesitenkino vien liaudies dainų koncertais, bet ėmėsi statyti iš pradžių lengvesnio turinio, komiškas operetes, o vėliau ir operas. Tiesa, kiti cho-rai irgi statė operetes, bet tik ret-kačiais, o „Pirmyn“ choras tai darė kasmet. Lietuvos nepriklausomybės laikais daug Amerikos lietuvių troško aplankyti savo tėvų žemę, bet „Pirmyn“ choras buvo vienintelė kultūrinė orga-nizacija, kuri 1938 m. suplanavo ir įvykdė savo gastroles Lietuvoje. Bet gal daugiausia „Pirmyn“ choras skiriasi nuo kitų tuo, kad visi kiti chorai po 10, 20 ar tik kelerių metų išnyko. Tuo tarpu „Pirmyn“ choras, kaip matote, švenčia savo 65-tą gimtadienį ir net negalvoja išeiti į pensiją.

— Kokias operas ir operetes esate pastatę ir ką be jų dar tu-rėjote savo repertuare?

— „Pirmyn“ buvo pirmutinis lietuvių choras Amerikoje, pasta-tęs operą. Tai buvo „Carmen“, statyta du kartus Goodman ir 8th Street Chicago's teatruose, vi-

Kazys Steponavičius, „Pirmyn“ choro ir „Kornevilio varpų“ pastatymo vadovas bei dirigentas.

durmiestyje. 1940 m. mūsų žiu-rovų tarpe buvo ir prez. Antanas Smetona, kuris mus pagyrė, sa-kydamas, kad mūsų pastatymas buvo lygus Valstybinei operai Kaune. Kitos operos, kurias sta-tėme, buvo: „Cavalleria Rustica-na“, „Meilės elekstras“ ir „Par-duotoji nuotaka“. Visas operetes sunku net prisiminti, nes jų pa-statėme daugiau kaip 30. Pami-nėsiu tik keletą: Šimkaus — „Ci-gonai“, Petrausko — „Kamin-krėtys“, „Birutė“ ir „Sienapiūtė“, Bertulio — „Abejotinas asmuo“, o tarptautinių kompozitorių: „Gražioji galatėja“, „Blinda“, „Laima“, „Kornevilio varpai“, „Cukrinis kareivis“, „Meilės dai-na“, „Linksmoji našlė“, „Šikšno-sparnis“, „Cigonų baronas“, „Pa-vasario karalaitė“ ir kit. Kadangi choras nuo pat įsisteigimo ruošė daug koncertų bei dalyvavo įvairiuose minėjimuose ir dainų šventėse, tai savo repertuare tu-rėjo daugelį lietuvių kompozito-rių ir šiaip liaudies dainų.

— Ar teko koncertuoti, be Chicago's, dar ir kitose lietuvių kolonijose?

— Gana dažnai vykdavom su koncertais į Rockfordą, Wauke-ganą, Kenosha, St. Louis. Kiek rečiau į tolimesnius miestus, kaip į New Yorką, Clevelandą, Det-roitą ir Torontą. Operetes sta-tėme Detroite, Clevelande, o To-ronte vienu tarpu statėme opere-tes net 5 metus iš eilės.

— Kokie žymesnieji lietuvių soli-stai yra dalyvavę jūsų chore ir operų pastatymuose?

— Mūsų tikslas buvo duoti roga gabesniems šio choro na-iams pasireikšti ir kaip solis-am. Jų buvo gana daug. Iš jų, urie dar tebedainuoja, yra Al-jirdas Brazis, Kristina Milerūtė, Eleonora Zapolienė, Viktoras Šenderis, Valentinas Liorentas, Albertas Snarskis, Juozas Lauru-

šonis, Praurimė Ragienė ir kt. Visiems „Pirmyn“ choras buvo jų pirmoji dainavimo mokykla.

— Kodėl šiemet pasirinkote operetę „Kornevilio varpai“?

— Šiais mūsų sukaktuviniais metais norėjome pastatyti tokią operetę, kuri būtų ypač artima lietuvių širdžiai. Iš turimų lietu-vių kompozitorių operėčių tinka-mos, deja, nebuvo. Visai naują lietuvišką operetę būtume statę mielu noru, bet tuo tarpu tokios dar neturime, o choras jai pa-uošti neturi ir lėšų. Kadangi „Kornevilio varpai“ buvo popu-liausia operetė nepriklausomoje Lietuvoje (Valstybinė opera ją tatė net 69 kartus) ir visuomet buvo mėgiama Amerikos lietuvių arpe, tai šią operetę ir pasirinko-m. Nors veiksmas vyksta Prancūzijoje, bet panašus gyvenimo būdas ir papročiai, ir gal da-linai kai kurios choro melodijos atitinka ir senovės Lietuvos kai-niečių bei bajorų gyvenimą.

— Kaip eina „Kornevilio var-pų“ choro, solistų ir kiti paruo-šiamieji darbai?

— Vokaliniai solistai ir choras jau visiškai pasiruošę. Dabar vyksta vadinamas „kljavimo“ darbas. Jungiame muziką, bale-ą, vaidybą ir kalbamąsias parti-jas. Netrukus turėsime generali-nę repeticiją su orkestru, kuris susidės iš 23 Lyric operos orkest-ro narių. Tikimės, kad mūsų vi-suomenė išvys paruoštą, užbaigtą ir žavingą šios operetės pa-statymą.

— Kas šioje operetėje dai-nuos pagrindines partijas?

— Solistai Algirdas Brazis, Eleonora Zapolienė ir Albertas Snarskis, tai visiems gerai pažįs-ami iš įvairių kitų mūsų opere-čių pastatymų. Šiemet vėl dai-nuos Viktoras Mielulis, kurį lie-tuvių visuomenė pirmą kartą iš-

girdo „Linksmojoje našlėje“ prieš dvejus metus. Malonu pa-žymėti, kad grįžo į mūsų solistų tarpą ir Valentinas Liorentas, kuris taip pat dalyvavo „Pir-myn“ choro 1949 metų šios ope-retės pastatyme. Džiaugiuosi, kad pirmą kartą mūsų solistų są-statan šiemet įeina gabi aktorė sol. Dalia Kučėnienė, kuri dai-nuos pagrindinę rolę. Mažesnė-se rolėse girdėsime: Juliją Panką, Mary Banky, Astą Snarskiene, Laimą ir Birutę Naureckaites.

— Ar tiesa, kad šioje operetėje, kaip ir ankstyvesnėse, jūs pats ruošiate chorą, solistus ir net jos pastatymą režisuojate?

— Visuomet prisimenu vieną anglų patarlę, kad per daug virėjų sugadina sriubą („too ma-ny cooks spoil the broth“). Šiam darbui jaučiuosi neblogai pasi-uošęs. Esu baigęs šioje srityje aukštąjį mokslą, nors patyrimą laika geriausiu mokytoju, o jo man irgi netrūksta. Vien su „Pirmyn“ chorą jau dirbu 45 metus, plius įvairūs lietuvių ir ki-tataučių chorai ir dramos rati-čiai. Asistentai, atliekant pagrindi-nį choro mokymo darbą ir pla-nuojant dekoracijas bei apšvieti-mą, gal ir palengvintų mano naštą, bet tuoj ir žymiai padidin-tų choro išlaidas. Klampinti chorą skolosna visuomet vengiau ir vengsiu, tad ir priverstas pasi-limti sau visą operėčių paruošimo ir pastatymo darbą meninėje sri-tyje.

— Kaip vertinate lietuvišką visuomenę muzikiniu požiūriu?

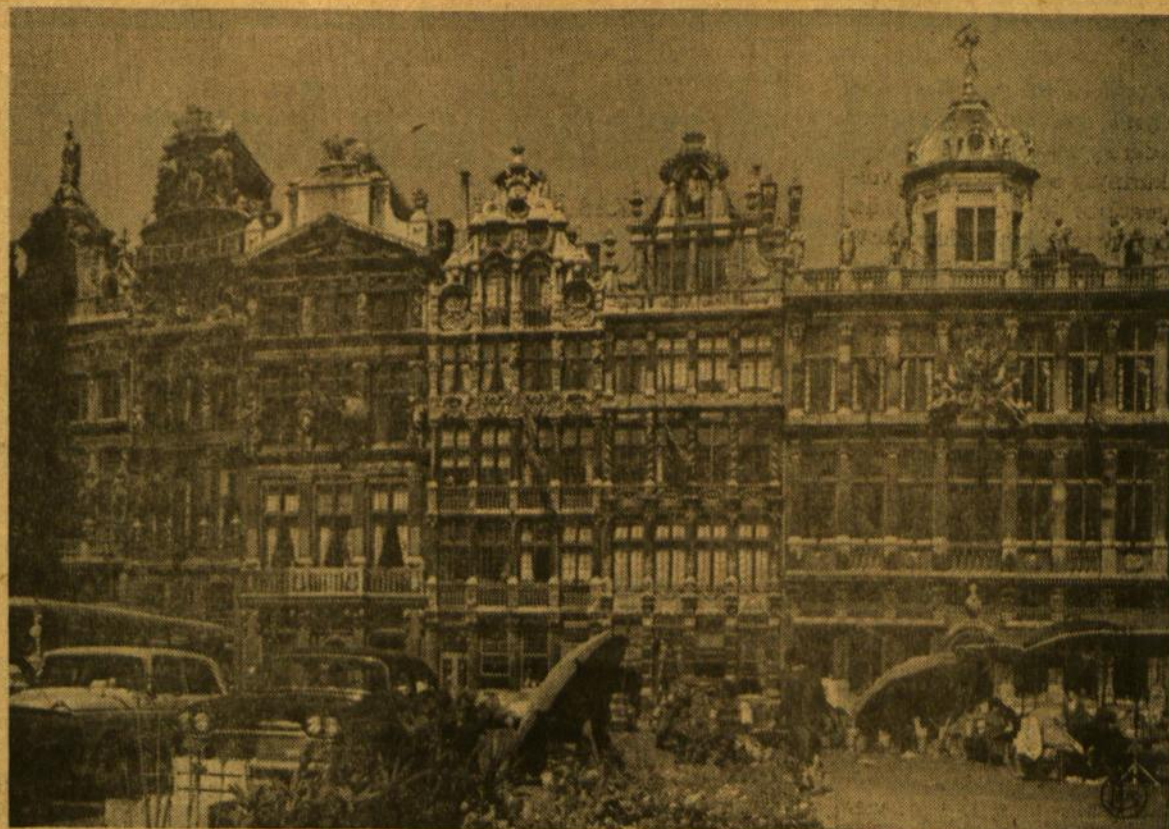
— Visi žinome, kad lietuviai yra muzikalūs ir muziką mėgstą žmonės. Jie mėgsta tiek liau-dies, tiek klasikinę muziką. Iš sa-vo asmeninio patyrimo žinau, kad lietuviai mėgsta operetes. Klausydami jų lengvos, žavingos muzikos ir humoristinio turinio, visi bent laikinai išsiiblaškome, užmirštame kasdienines proble-mas ir rūpesčius, pailsime ir atsi-gaiviname.

— Ir dar vienas, gal ir nelabai kuklus klausimas:

— Kaip vertinate finansiniai, statydami operetes, žinant, kad jų pastatymai daug kainuoja?

— Su finansais yra sunkoka, bet iki šiol dar sugebėjome išsi-versti be skolų, nes, kaip anksčiau minėjau, be būtino reikalo neišleidžiame nė vieno dolerio. Šiemet, kai viskas pabrango ir vi-sos išlaidos žymiai padidėjo, fi-nansinės problemos sukelia daugiau rūpesčių. Norime, kad kaip galima daugiau lietuvių ga-lėtų pamatyti mūsų spektaklius, todėl mūsų bilietų kainos žemesnės negu kitų pastatymų ir vi-siems, net studentams ir pensio-ninkams, prieinamos ir jau ket-virti metai kaip nepakeltos. Šie-met, jei ir visi bilietai abiems spektakliams bus išparduoti, nu-matom, jog neužteks lėšų visom išlaidom padengti. Bet tikimės, kad mūsų geraširdžiai mecenatai ir rėmėjai vėl ateis mums į pa-galbą, ir gal kaip nors suvesim galą su galu — baigę pasikal-bimą muzikas K. Steponavičius.

J. Jadv.

Belgijos sostinės Briu selio Didžioji aikštė

Laiškas iš Briuselio

Knygų gerbėjai ir šypsenos

EDUARDAS CINZAS

Kovo 16-24 dienomis „Euro-pos sostinėje“ įvyko 6-ji Tarptau-tinė knygų paroda. „Išvaizduokite 8 km ilgio lentyną, kurioje 30 valstybių 1000 leidyklų išstatys 150.000 knygų“, skelbė skaitomas dienraštis.

Parodą surengė miesto centro daugiaaukštėje, kurioje susi-grūdę restoranai, vaistinės, kir-pyklos, kelionių biurai, turisti-nių blizgučių parduotuvės, teat-ras, koncertų ir mokslo rabinų konferencijų salės. Sumokėję po 30 frankų, (apie 70 amerikietiškų centų) slenkančiais laiptais pasikeliame į nebežinia kelintą aukštą ir patenkame į žmonijos rašto lobyną.

Pasigrožėję knygomis — rete-nybėmis, stabtelėję prie visoms parodomis neišvengiamų „keliau-jančių dailininkų“ (bliudžinsai, moziškai šakotos barzdos, pa-šalpios šypsenėlės „laisvo, iš sie-los gelmių ir knyginės dekadencijos nesužaloto meno“ neper-prantantiems smalsuoliams) gu-ašiniui, o kai kur ir kasdieninių lūpų pieštuku išmargintų kartonių, susirandame sovietinės kny-gos skyrių.

Iš pirmo žvilgsnio nusprendžiame, kad šiais metais jis lyg ir kuklesnis. Gal daugumas kny-gų jau buvo išparduota, — atė-jome paskutinę parodos dieną, o gal todėl, kad skyrius užsiklen-

des kampe, suglaustas į ketur-kampį. Kiek knygų buvo išsta-tyta, taip ir nepavyko sužinoti, nes niekas neturėjo pilno sąrašo.

Atrodo, kad Sovietijoje knyga nėra vien tik pasiskaitymas, bet ir gražus namų bibliotekos pa-puošalas: daugumas knygų kie-tais, skoningais viršeliais. Sklai-dant puslapius, išitinkini, kad po-pierius geras, darbas atliktas be priekaištų. Kaip ir visada politi-nio-ideologinio turinio knygos atspindi apie 1-3 lentynų. Nie-kaš jų neliečia, niekas nesusido-mi, o tačiau kiekvienais me-tais ideologinio fanatizmo, sese-

(Nukelta i 5 pusl.)

HOLD IT!

We have a savings plan for your financial future ... and you'll like saving with us. Ask your friends and neighbors about St. Anthony Savings!

Annual Yield	Quarterly Yield	Monthly Yield	CLASSES OF SAVINGS:	Minimum Deposit	Per Centage
7.637	7.418	7.372	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$10,000.00	7 1/4%
7.354	7.140	7.118	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	7%
7.083	6.902	6.883	2 1/2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 3,000.00	6 1/2%
6.813	6.644	6.608	2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 3,000.00	6 1/2%
6.541	6.387	6.353	1 year CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 1,000.00	6 1/2%
5.399			PAID-UP SAVINGS PASSBOOK	\$ 100.00	5 1/2%
5.124			OPTIONAL SAVINGS PASSBOOK	\$ 10.00	5%

PAS MUS NE VISI DARBININKAI YRA LIETUVIAI, BET KIEKVIIENAM SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBėti LIETUVISKAI.

Saint Anthony Savings

MEMBER F.S.L.I.C. WASHINGTON, D.C.

1447 South 49th Court Cicero 60650
Telephone 656-6330 and 242-4395
JOSEPH F. GRIBASKAS, Vedėjas

Ofen Mon. 9-8, Tues.-Thurs, Fri. 9-5. Sat. 9-1; Closed Wed. & Sun.

Artėjancio Robert Planquette „Kornevilio varpų“ spektaklio Chicagoje solistai su dirigentu ir meno vadovu. Iš kairės į dešinę: Valentinas Liorentas, Albertas Snarskis, Dalia Kučėnienė, muz. K. Steponavičius, Eleonora Zapolienė, Algirdas Brazis ir Viktoras Mielulis.

Nuotr. Jeff Mankus

(Atkelta iš 4 pusl.)

Dešimtmetis be prof. Stp. Kolupailos

J. DAINAUSKAS

Iš jos uždengia sovietinės knygos skyrių. Gausu mokslo-technikos darbų, vienas kitas filosofinis kūrinys, bet ryškiausia vaikų literatūros lentyna: puikūs, skoningi viršeliai, vykusios iliustracijos. Besklaidant įsitikini, kad vaiko pasaulis dar nesužalotas, nesubiaurotas taip mūsų madingu kriminalizmu, kad jame tebevyrauja moraliniai — pedagoginiai motyvai.

Nepavyko surasti nė vienos Sovietijos respublikų knygos gimta kalba, visos vertimai į prancūzų, anglų ir t. t., arba — rusiškos.

Julė ieško lentynose autorių su as, is, us. Matau — atskuba šypsodamasi: kažką surado.

— Mykolas Sluckis! — skaito viršelyje. — Lietuvis?

— Taip, patvirtinu, — lietuvis. Kai viešėjau Chicagoje, viena graži ponija sakė, kad tai vienintelis nūdienės Lietuvos rašytojas, kurį galima vadinti „rašytoju profesionalu“.

Romanas kietais drobės viršeliais, kuriuose atmušta: Mykolas Sluckis „Mon havre de nul paix“. Nusiperkame, nes tai vienintelė Lietuvos rašytojo knyga. Praėjusiais metais suradome mūsų literatūros milžino Balio Sruogos „La foret des dieux“. (Beje, Sluckio romano vertimo paskutiniame puslapyje prašoma, kad skaitytojas pasiųstų savo nuomonę ne rašytojui, kaip mūsųose įprasta, bet į ... Maskvą.)

Apvaikščioję prancūziškai kalbančių kraštų lentynas, žvilgtelėję viener kitur, ateiname prie Kanados skyriaus. Kanadietiški stiprus, malonaus veido ir belgiško alaus įkaitintu žvilgsniu vaikinas krapšto ruda garbanėle papuoštą galvą. (Tik vėliau, kai sugrįžome į namus, susivokiame, kad jis panašus į Chicagoje pažintą aktorį Barauską.)

— Alan Stankė? — perklausia. — Taip, taip, jo knygos čia kažkur.

Peržiūri lentynas, pasiklausia gražios moterėlės tokiomis siauromis kelnėmis, kad baisu, jog nesutrinkintų besilankstant, bet mielojo Stankė kaip nér taip nér. — Pasiteiraukite pas prancūzus, — pataria.

Literatūros dievaičių skyriuje prancūziška netvarka, skubėjimas, lakstymas, nieko nenuveikiant.

— Kreipkitės pas kanadiečius, — nurodo pagiringo ministro veidu seniokas. — Pas mus jau išparduota.

Grįžtame prie klevo lapo lentynų. „Hachette“ leidykloje nėra, sakome, išparduota. Vėl siaurutės kelnės tūpčioja, karstosi lentynose, bet aš taip ir nesulaukiu, kada jos sutrinkinės, kaip ir nesulaukiu Stankės knygu. O tas Alain Stankė taip vilioja. Juo labiau, kad anksčiau jis vadinosi Aloyzas Stankevičius...

— Netrukus vyksime Paryžių, ten ir nusipirksi, — ramina Julė. Nuvargę parodos lankytojai sėdi kavinių terasose. Tokios ten terasos, bet vis tiek pagal belgiškus papročius: šalia knygų lentynų surikiuoti staliukai, keletas puodų su gėlėmis ir — baltais laivyno karininkų švarkais padavėjai. Išgėrę stiklą alaus, slenkame prie durų. Prieš savo knygų krūvelės sėdi autoriai. Vieni, apsupti gerbėjų, vos spėja pasirašinėti, kiti, kurie tebe laukia auksinio rytojaus, šypsoi taip gailiai, kad net gaudu. Nusiziūriu liūdniausiu veidu ir paprašau būsimąjį genijaus parašo. Tuo labiau, kad jo knygos viršelyje gražiausias pasaulio žvėriukas.

Kai sugrįžtu prie lūkuriojančios Julės, ana paima knygą, pavarto ir atsidūsta.

— „Kačių psichologija“, — skaito viršelyje. — Taip ir galvoju!

Veidai. Daugybė veidų... Vieni abejingi, kaip ir visų pasivaikščiot išėjusių miesčionių, kituose šviečia kažkas nekasdieniško, pakilaus, kaip ir visose šventėse.

1964 m. balandžio 9 d. South Bend, Ind., po sunkios ligos, mirė vienas žymiausių tikslųjų mokslų lietuvių mokslininkų — prof. dr. Steponas Kolupaila. Buvo gimęs 1892 IX.14 d. Latgalos žmėje. Baigęs 1915 m. Geodezijos institutą Maskvoje, buvo paskirtas rengtis profesūrai hidro-technikos srityje. Nuo 1919 m. to paties Geodezijos instituto profesorius, 1918 m. jį paskelbė (rusų kalba) veikala „Hidrometrija“, pirmutinį tos specialybės darbą Rusijoje. 1921 m. parvažiavęs į Lietuvą, dėstė Dotnuvos Žemės ūkio technikumė, Kauno Aukštesniojoje technikos mokykloje. Nuo 1922 m. Lietuvos Universiteto privatdocentas, 1923 m. docentas, 1926 m. e. o. profesorius, 1940 m. VDU ord. profesorius, Statybos fakulteto dekanas, Lietuvos mokslų akademijos narys. 1923-30 m. Hidrometrinio biuro vedėjas. 1935-40 m. Lietuvos Energijos komiteto vandens jėgų skyriaus vedėjas. Kelių taptautinių geodezijos ir hidrologijos kongresų dalyvis, pranešėjas. Dar nepriklausomos Lietuvos laikais, moksliniais tikslais, lankė Ispaniją, Italiją, JAV, Kanadą, Lenkiją, Maroką, Portugaliją, Rusiją. Lygiagrečiai buvo įvairių draugijų veikėjas: Lietuvos geograf. d-jos vicepirmininkas, Lietuvos matininkų ir kultūrtechnikų d-jos garbės narys, Lietuvos fotomegėjų d-jos p-kas, Kalinių globos Soterijos draugijos vald. narys ir t. t. 1931-33 m. Kauno miesto tarybos narys.

1944 m. atsidūręs Vokietijoje, dėstė lietuvių gimnazijoje, hidro-metrijos kursuose, aukštesniuose technikos kursuose, UNRRA universitete, lygiagrečiai dirbdamas savo specialybėje, tobulino įvairius hidrometrinio matavimo įrankius. Nuo 1947 m. JAV Notre Dame, Ind. universiteto profesorius, įrengė prie to universiteto hidraulinę laboratoriją, pirmąją tos rūšies JAV.

Tyrė Lietuvos vandenį, rado maksimaliniams debitams skaičiuoti formulę, pasiūlė žiemos vandens (padengto ledu) debitams skaičiuoti metodą, JAV vad. „Lithuanian method“. Lietuvoje, parengdamas vis naujus reikiamus specialistus, žodžiu ir raštu, kovojė dėl kiek galima platesnio Lietuvos elektrifikavimo, pirmučiausia, tam tikslui panaudojant Lietuvos vandenų energiją, neretai tam reikalingus apskaičiavimus pradėdamas nuo „A“, nes, svetimiems valdant Lietuvos žemes, tokių duomenų niekas nerinko.

Redagavo žurnalą Technika 1925-28 m., Lietuvos Universiteto penkerių metų apyskaitą 1927, Dotnuvos Almanachą 1937 m., dienraštį XX-ji Amžius 1940 metais. Paskelbė daugybę specialybinių ir visuomeninių-publistinių straipsnių, rašydamas daugiau kaip trisdešimtyje lietuvių žurnalu bei laikraščiuose ir daugybėje specialybinių žurnalo svetimomis kalbomis įvairiuose kraštuose. Lietuviškosios Enciklopedijos bendradarbis, hidrologijos ir hidrografijos skyrių redaktorius nuo 1933 m. Taip pat šių skyrių redaktorius ir lietuvių En-

Daugybė vaikų. Jie šmirinėja tarp knygų lentynų, sklaido jas, skaito. Vieni stovėdami, kiti sėdė ant grindų ir ištiesę kojas, per kurias šypsodamiesi žengia lankytojai.

Jau pavargę (vis tiek jų nesu-sipažinsi su 150.000 knygų) pasiekiame duris. Nuobodžiaujančio kunigaikščio veidu seniokas pakelia du pirštus prie kepurės.

— Iki sekančių metų! — atsi-sveikina.

— Iki sekančių.

Enciklopedijoje išėvijoje. Vandens pažinimo ir išnaudojimo mokslų temomis savo rašinius jį pateikė 35-se LE tomuose, priedui dalykiškai aptardamas mūsų spaudoje kiekvieną naują tos enciklopedijos tomą. LE rašė iki pat mirtino susirgimo.

Vien JAV jo paskelbtieji darbai specialistų laikomi didelės vertės. O jų nemažai: Recent Developments in Current-meter design 1949, Universal Diagram Gives Critical Depth in Trapezoidal Channels 1950, Nomogram Solves Parabolic Empirical Equations 1954, Manual for Fluid Mechanics 1957 ir t. t. 1961 m. Notre Dame univ. išleido jo 975 psl. veikala Bibliography of Hydrometry, kuriame surinkta duomenys apie šios srities literatūrą nuo seniausių laikų. Tai pirmutinis toks veikalas toje srityje. Pastatoje knygų prof. St. Kolupailos įrašyta dedikacija skamba šitaip: Šis veikalas skiriamas tėvų žemei — Lietuvai (dedikacija įrašyta lietuviškai).

Lietuvoje prof. St. Kolupaila visą laiką nuoširdžiai bendradarbiavo su jaunimu, skatino jaunimo domėjimąsi mokslu, ragino kuo geriausiai pažinti savo kraštą, užtat propagavo turistines keliones po Lietuvą, o ypač josios vandenimis, pats daug kartų vadovaudamas studentų iškylos baidarėmis, keliaujant vis naujomis upėmis, upokšniais, ežerais. Besirūpindamas lietuviško jaunimo veiklumo ugdymu, buvo įsijungęs į lietuvių skautų veiklą. 1937 m. buvo Vyr. skautų tarybos narys. Išėvijoje ypačiai artimai bendradarbiavo su akademine skautija. Buvo studentų skautų Korpl Vytis (lygiai ir

technikų Plieno korporacijos) garbės narys.

Prof. St. Kolupailos studentai, draugai ir bendraminčiai sutarė paruošti ir išleisti jo gyvenimo ir darbų mokslinę apžvalgą. Inicijatyvos ėmėsi Akademinis skautų sąjūdis. Tą monografiją (daugiau kaip 500 psl.) parengė Korpl Vytis filist. dr. inž. Jung. Gimbutas. Ji jau baigiama spausdinti, norint ASS 50 metų sukaktyje (1974.X.16 d.) ją pateikti lietuviškai visuomenei. ASS tos monografijos išleidimu nori pareikšti savo pagarbą tam dideliui mokslininkui, jo dešimties metų mirties sukaktį minint.

Pagrėbstai

KAS ANT KO STOVI?

Pagyvenę svetur, pasijutome lyg ir saugūs, ir jau būdavo galima žiūrėti visokių naujokų, kurie šviežiai atvažiuoja iš kitur į tą patį kraštą, kuriame mes gyvename. Rodos, ims ir vėjas nupūs juos, tokius lyg iš niekur atėjusius. Štai, būdavo, sutiksime indą, ir valandų valandas teks jam įrodinėti, kad jis nėra toks eterinis, kuriam nė vėjo pūstelėjimo nereikia. Paskutinis ir, rodos, tvirtiausias argumentas: jūs gi turėjot vedas, Mahabharatą ir Ramajaną ir Rabinranatą Tagorę! O kas tai turėjo ir turi, negali būti niekas, vis tiek, ar svetimo krašto fabrike prievaždas tau turėtų nuolatikus būti, ar tu jam.

Atsimenu, su dany studentais vieną kartą mus suartinio Ander-

Prof. Steponas Kolupaila kartu su savo buvusiais studentais, vėliau moksliniais bendradarbiais, 1946 m. Kemptene, Vokietijoje. Dešinėje — inž. Kazys Kriščiukaitis, kairėje — Juozas V. Danyš-Daniliauskas, dabar gyvenęs Ottawoje, Kanadoje, kur eina atsakingas pareigas Kanados švyturių projektavimo vadovybėje. Jis taip pat yra vienas iš knygų apie Steponą Kolupailą autorių. (K. Daugėlos nuotrauka iš spausdintos knygos „Steponas Kolupaila“)

senas, ne Neksė, bet Kristianas. Pasirodo, ir jie buvo girdėję, kad toks gyveno ir kažką rašė...

O dabar mane nustebino airis. Ne profesorius, ne, bet darbininkas. Jis man pradėjo aiškinti, kas James Joyce „Finnegan's Wake“ pasakytą apie moteris ir meilę. Prisipažinau jam, kad Joyce to veikalo nepažįčiau padoriai suvirškinti, ir, žinoma, man gal ir atleistina — nei aš airis, nei anglas. Kitas dalykas — „Ulysses“ (su juo susipažinus, nesunku atsekti ir A. Skėmos „Baltos drobu-

lės“ Garšvos formalinę meilę tam veikalui).

Labiausiai mane sujaudino, kad tas airis pats man pasakė, ką Joyce rašo „Finnegan's Wake“. Ne aš jam turėjau priminti, bet jis pats yra skaitęs. Indams ir net danams mes turėjome įrodinėti, ant kokio didelio pagrindo jie stovi. Airis šįkart pats žinojo! Ar neuostabū?

Dažnam lietuviui, tur būt, ne-drąsu būtų pokalbyje priminti, ką šiuo ar tuo klausimu yra rašę Krėvė, Satrijos Ragana, Zemaitė... Iš kur jis, vargšas, žinos, ir

primindamas jam lyg ir gėdą darytum, kad jis čia maždaug anal-fabetes. O airis, matote...

UŽMIRŠTA PRAEITIS IR
DOLERINIAI JOS
PROCENTAI

Kas dabar beatsimena Maksimą Litvinovą, buvusį Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministrą? Tur būt, maždaug kas. Po jo buvo Molotovas, o po to Gromyko. Litvinovas jau toli nuėjo užmarštin. Užsienių laikraščiuose jis kartais dar prisimenamas, kai atsitinka kas nors jo vaikaičiui dr. Pavelui Litvinovui, 34 m. amžiaus fizikui, kuris nuo 1968 m. sėdi ištremtas Sibire ir dar metus sėdės už demonstraciją Maskvoje dėl invazijos Čekoslovakijon.

Dabar jau reikšiasi ar ausis suglaudę laikosi ano Litvinovo ne tik vaikaičiai, bet ir provaikaičiai. Tačiau, štai, prieš metus išsiri-pino teisė išvažiuoti ir Britanijoje apsigyveno ano garsaus Maksimo žmona Ivy, dabar jau 81 m. amžiaus senutė, anglė, gimusi ir augusi Londono inteligentiškoje šeimoje, be kita ko, kelių knygų autorė.

Ji dabar apsigyveno Hove mieste netoli Brightono ir pati žino, kad praeitis jau užmaršta. Ryškiausias užmaršties įrodymas: spaudos parduvinėjimu besiverčianti krautuvėlė ant jai pristatomųjų laikraščių užrašo Kitvinok pavarde, ne dėl to, kad užsakytoja taip norėtų, bet taip ar panašiai buvo išgirsta, ir viskas. Litvinov ar Kitvinok, ar ne vis tiek!

Kai kur, žinoma, ta senutė dar tebėra garsi, tebegyvena savo praeities kapitalo procentais. Štai ji gauna iš savo vaikų ir vaikaičių laiškų, juos panaudoja novelėms, ir „The New Yorker“ jai už kiekvieną tokią novelę sumoka po 2.000 dolerių! Norėtume tikėti, kad tie doleriai mokami tik už tą kadaise garsią buvusią pavarde.

B. Kazimieraitis

SOLEMN NOVENA

to

ST. JUDE

“Patron of Hopeless or Difficult Cases”

April 27th thru May 5th, 1974

2:00 P.M. (3:00 P.M. Sunday)
5:30 P.M. (Omitted Sunday)
8:00 P.M.

Rev. Edmund Langton, C.S.S.R.
Novena Speaker

Rev. Patrick Shannon, C.M.F.
Novena Director

NATIONAL SHRINE OF ST. JUDE

CLARETIAN FATHERS

3200 East 91st Street, Chicago, Illinois

Illinois Central “South Chicago” train to 91st Street and walk a half block east. Or take U.S. 41 to 91st Street and turn west.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA — nuo \$751.00

IS BOSTONO IR NEW YORKO

Dar yra likusių vietų sekančiose grupėse:

RUGSĖJO 4, SPALIO 2

ir

GRUODŽIO 20

Šios grupės lankysis Leningrade, Vilniuje, Rygoje ir Helsinkyje.

Čikagos — \$112.00
Vykstantiems iš Detroito — \$ 74.00
Clevelando — \$78.00 daugiau

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAICIUS RIBOTAS — NESIVELUOKITE!
Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P.O. Box 116

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

TEL. (617) 267-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė
(Air fares subject to changes)

ADD TO YOUR INCOME

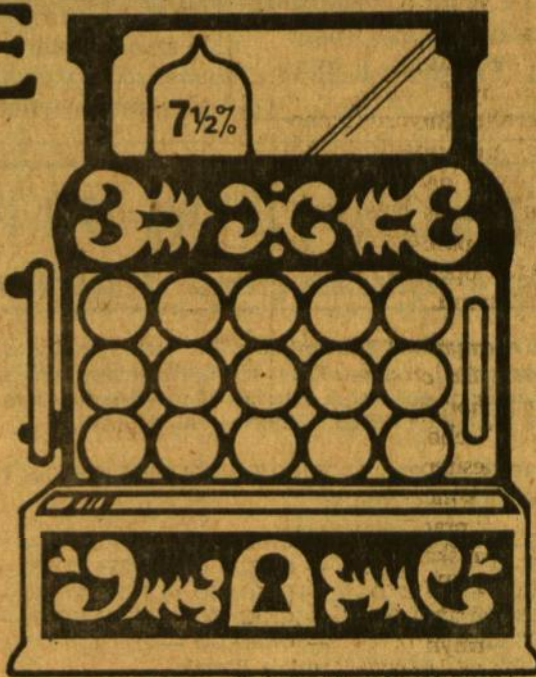
There's no better time to save, than now.

Choose from six different savings programs with interest rates that have never been higher.

Each program is designed to earn more for your savings dollar.

Open a new account or add to an existing one. Either way, your money earns more at Standard Federal.

We've been helping people save for 65 years.

7 1/2% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.	6 3/4% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.	5 3/4% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.02% on interest accumulated for 1 yr.
7% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.	6 1/2% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.	5 1/4% YEARLY	PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue (at Sacramento) Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Celebrating our 65th year
Assets over \$198,000,000.00
Reserves over \$18,000,000.00

Vakaras su V.K. Jonynu

Balandžio 7 d., sekmadienio vakare, Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje, Čiurlionio galerijos direkcija suruošė pobūvį, kuriame dail. V. K. Jonynas su gausiai susirinkusiais menininkais ir meno mylėtojais pasidalino savo meno darbais skaidrėse. Kaip pats dailininkas savo įžanginėje kalboje sakė: "Kadangi toli gyvenau nuo Chicago, todėl noriu jums parodyti, ką aš veikiu New York'e". Atsigaubęs 300 skaidrių savo meno kūrinių, pats dailininkas jas mums rodė ir apie jas papasakojo. Pamatę šias 300 skaidrių, sužinojome, kad dail. Jonynas yra ne tik labai produktyvus ir šakotas menininkas, bet taip pat labai įdomus oratorius ir dar kartu humoristas. Savo darbus bei jų kūrimo sąlygas jis apibūdino daugiau iš linksmosios pusės, negu iš rimtosios.

Skaidrių rodymo vakarą dailininkas pradėjo savo paties portretu. Autoriaus žodžiais, visi menininkai save vis piešia labai gražiai, ir aš tą patį bandžiau padaryti. Su tokia labai nuosirdžiai atvira pradžia dail. Jonynas tuoj pagavo savo žiūrovų dėmesį ir tarp jo ir auditorijos užsimezgė draugiškas bendravimas. Toliau sekė dar Europoje sukurti jo grafikos darbai. Matėme milžinišką, daug darbo valandų reikavusį knygų iliustravimą, Donelaičio "Metus" ir Goethes "Verterio kancios". Čia dailininkas pasireiškia kaip realistas grafikas, su nepaprastai meistriškai apval-

doma medžio raizinių technika. Šešespyro "Hamletą" iliustravime jau medį pakeičia plunksna, pieštukas, ir vietoje techninių imantrumų, matome laisvą liniją, kur kelios linijos jau sudaro nuotaiką, išsako turinį. "Mainzo apgūlimo" iliustravimą, dailininkas jau įveda ir spalvą.

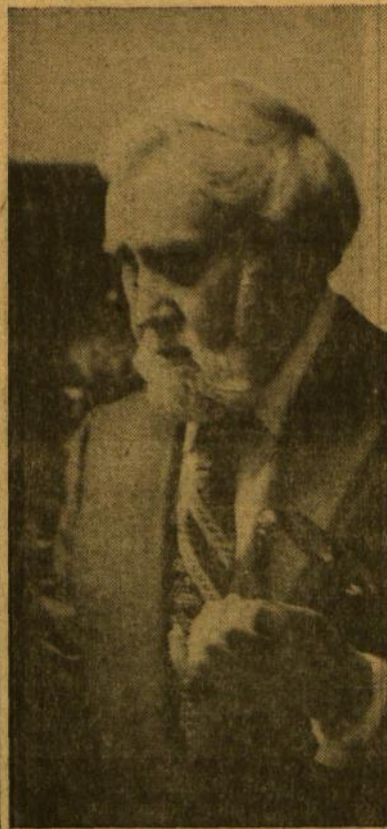
Dar Vokietijoje būdamas, dail. Jonynas padarė vokiečiams eilę pašto ženklų. O vėliau suprojektuoja pašto ženklus ir Vatikanui.

Kaip pats dailininkas sakė, nors Europoje nebuvo mokėsis vitražų gamybos technikos, čia Amerikoje, pastudijavęs šešis mėnesius, pradėjo dirbti šioje srityje. Savo studijoje dailininkas pats suprojektuoja vitražus, kurių matėme labai daug, nes jis yra išdekoravęs apie 300 bažnyčių Amerikoje. Savo vitražams jis naudoja ir sunkųjį skaldytą stiklą ir lengvąjį, spalvotą. Bažnyčias jis išpuošia ne tik vitražais, bet taip pat skulptūromis, reljefais, altoriais, žvakidėmis, krikštyklomis, monstrancijomis, tabernakuliais, šventojų vandens indais, net degančių lempučių pakeklais ir klaupkomis. Visi šie suminėti bažnyčių išpuošimai ir jų reikmenys yra suabstraktintai realistiniai. Visus mes juos apžiūrėjome kaip daiktus su savo paskirtimi, lengvus savo stiliumi, grakščius ir neperkrautai elegantiškus.

Vienas iš dail. Jonyno didžiausių darbų buvo New York'e įvykusioje parodoje Vatikano paviljono ir pačiame Vatikane Lietuvos kankinių koplyčios dekoravimas. Kaip pats dailininkas užsiminė, jog daug kliūčių darė Vatikano koplyčios dekoravimo komisija. Jos nariai ilgai žiūrėję ir paruošę projektus, vis buvo nepatenkinti, sakdami, jog nori, kad derintųsi prie renesanso bazilikos stiliaus. Bet kai įtikino komisiją, kad mes Michelangelo nenukonkuruosime, mes tikrai norime prabilti savo kalbą, parodyti savo sugebėjimus, tada jau davė savo sutikimą.

Be bažnyčių dekoravimo, dail. Jonynas nemaža dirbo ir architektūrinėje srityje, suprojektuodamas mauzoliejų, bažnyčių.

Jonynas, kaip modernistas, labiausiai pasireiškia paskutiniuose savo skulptūros darbuose. Viena iš tokių monumentalų skulptūrų matėme suprojektuotą vie-

Vytautas K. Jonynas

Nuotr. V. Maželis

nam Brooklyno universiteto kiemei. Tai milžiniškas darbas sudėdęs iš kelių tuščiavidurių keturkampių suldytų aluminio kubų.

Visi, kas tikėtai domisi menu bei jų kūrėjais, turėjo labai retą progą pamatyti vieno iš mūsų žymiausių menininkų darbus. Ypač buvo gera progą pamatyti bažnyčių religinius originalius išpuošimus, kurių mes, tur būt, niekada nebūtume galėję pamatyti, nes niekada mes tų bažnyčių neaplanksime ir nepatirsime to reto grožio, žiūrėdami iš bažnytinės puošmenos.

Pasibaigus skaidrių rodymui, gaila buvo, kad tos trys valandos taip greitai prabėgė, nes tokiu menų švenčių retai patiriame. Pamačius tiek daug meno kūrinių, padarytų vieno žmogaus, sunku buvo įsivaizduoti, kad vienas žmogus tiek daug gali padaryti. Bet pats dailininkas Jonynas sakė: "Aš nebėjau darbo, dirbu 17 val. į dieną".

Saulė Jautokaite

Nauji leidiniai

— AIDAI, 1974 m. vasario mėn. Nr. 2. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja dr. Juozas Gintius, 27 Juliette St., Boston, Mass., 02122. Leidžia lietuviai pranciškonai. Leidėjų atstovas žurnalo reikalams dr. Leonardas Andriejus, OFM. Administratoriaus Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Žurnalo metinė prenumerata 10 dol.

Naujame numeryje dr. A. Gerutis rašo apie sovietinį federalizmą; kun. dr. V. Pavalkis atskleidžia daug įdomių ir mažai žinomų faktų rašinyje "Arkivyskupas Mečislovas Reiny Vilniuje (1940-1947)"; Juozas Brazaitis Lietuvių katalikų mokslo akademijos 50 metų sukakties progą duoda straipsnį "Akademija tautos kryžkelėje". Alg. Landsbergis žvelgia į tautosakos ir dramos sąlytį Lietuvoje; tęsiamas ir baigiamas juoston įrašytas kone testamentinis pokalbis su prof. A. Salii; įspūdžiu iš Okeanijos pluoštą pažeria Vytautas P. Zubas. Poezijos puslapis skirtas naujiems Vlado Slaito eilėraščiams.

Apžvalginėje žurnalo dalyje Vytautas Vaitiekūnas rašo apie pasaulinę politiką 1973 metais; J. B. Laučika kalba apie Baltijos valstybes Amerikos diplomato Charles E. Bohlen atsiminimuose; A. Malijauskas užsimena apie senųjų prūsų akmeninius paminklus. Naujų knygų skyriuje recenzuojama J. Kaslo "The USSR — German Aggression Against Lithuania" (S. A. Gintius) ir Antano Gustaičio "Saulės šemmenys" (Titas Alga). Žurnalo viršelius puošia Vytauto Kasiulio ir Adolfo Zubienės paveikslų nuotraukos.

— Julija Švabaitė - Gylienė, SEPTYNI SAULĖS PATEKĖJIMAI. Eilėraščių. Išleido "Ateitis". Literatūros serija Nr. 8. Viršelį ir vinjetę piešė Danguolė Stončiūtė. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Leidinys kietais viršeliais, 80 psl., kaina 3.50 dol., gaunamas ir "Drauge". Šiame antrajame savo poezijos

Julijos Švabaitės-Gylienės naujos poezijos knygos viršelis, pieštas Danguolės Stončiūtės.

rinkinyje poetę randame dar labiau išgilinusių į jos mėgiamas temas: į šeimos, moters, tremties problemas ir jų aplinką. Žodis dar labiau atrinktas, pilnaviduriai įvaizdžiai ir turinio dramatinės liūtvės tiesioginiam išsiskyrimui daugelyje vietų virsta įtaigia lyrika.

J. Švabaitės toliau besivystančio poetinio kelio naujiena šiame rinkinyje yra kaip tik tos namų apyvokos, tiesiog virtuvinės temos, kurias ji įstengia kilstelėti į poetinės frazės lygį. Geru juo to pavyzdžiu čia gali būti ir "Vijoklis":

Aš pasodinsiu vijoklį po virtuvės laikrodžio kojom, teauga, tevirvoja, puodam šnypščiant ir grojant.

Be šviesos ir be saulės liūdnas auga mano vijoklis, apglėbęs švytuoklės kaklą, surišęs laikrodžio kojas.

Sustabdyk, sustabdyk minutę, valandą, naktį, dieną! Meldžiasi mano šventieji į gerą virtuvės Dievą...

MONA LISA JAPONIJON

Leonardo da Vinci kūrinyje Mona Lisa nuo bal. 19 iki birž. 10 d. bus išstatytas parodoje Tokijo mieste, Japonijoje. Louvro muziejus su Prancūzijos Kultūros ministerija sudarė ypatingo saugumo planą paveiklą gabenai. Visam keliui buvo parinkta ginkluota sargyba. Tas paveikslas tai portretas florentietės Monos Lissos del Giocondo, apie kurią beveik nieko nežinoma. Paveikslas tapytas apie 1503 m.

1911 m. italas, pavarde Perugia, buvo pavogęs šį paveikslą, bet kai jis bandė jį parduoti, tuojau buvo areštuotas, ir paveikslas buvo grąžintas atgal į Louvrą.

Šį paveikslą Prancūzijos karalius Pranciškus I XVI šimt. pradžioje nupirko savo Fontainebleau rūmams. Nuo to laiko tik trečią kartą paveikslas išgabena- mas iš Prancūzijos. Pirmą kartą buvo minėtos vagystės metu, antrą kartą 1962 m. laivu buvo atvežtas parodon į JAV. Tada buvo panaudota 352 svarai įpa-

kavimų. Dabar buvo panaudotas tas pats įpakavimas, gabenant į Japoniją, tik dar pagaminta plieno dėžė, kad nepaveiktų oro spaudimo atmainos, vežant lėktuvu.

**KONCERTINĖS
YPATINGAS
GITARAS
IR
KANKLES
DARO PAGAL UŽSAKYMĄ
IR
TAISO STYGINIUS
MUZIKOS INSTRUMENTUS
KVIRINAS RŪNIMAS
1914 W. Cermak Rd.
CICERO, ILL. 60650
Tel. — 652-3200**

**ROOSEVELT PICTURE
FRAME COMPANY
Manufacturers**

Rankomis išpaušyti paveikslų rėmai, pritalkinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.
2400 So., Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258-59

WAGNER & SONS

Typewriters, Adding Machines and Checkwriters
Nuomola — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virs 50 m. patikimas patarnavimas
5610 South Pulaski Road
Phone — 581-4111

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir taisymas
2646 W. 69th St., Tel. Republic 7-1941

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

7 %	6 1/2 %	5 1/4 %
Mokamas už 4 m. sertifikatus. Minimum \$5,000	Mokamas už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	Mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami kas 3 mėnesiai.

ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta. 9 v. r. iki 9 v. v.
VALANDOS: ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. PIRMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.

STANLEY JR. SAYS:

1974 Plymouth, Duster ONLY \$2511

LeBaron 2-Door Hardtop

Save up to \$1,500.00 on new 1973's

BALZEKAS

CHRYSLER PLYMOUTH VALIANT IMPERIAL

4030 So. Archer GOODYEAR TIRES Tel. VI 7-1515

Buy In Brighton Park—You Don't Have To Drive Miles For Service

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Dang autapysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmad ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629
Tel. PProspect 6-8998

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1974 METAIS

Gautos 4 papildomos grupės. Skubėkite registruotis.

American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biuras, kuris pirmasis pradėjo organizuoti šias ekskursijas ir turi didelį patyrimą šioje srityje. KIEKVIENA GRUPĖ LYDĖS PATYRĘS KELIONIŲ PALYDOVAS.

VISOS GRUPĖS LIETUVOJE PRALEIS 6 DIENAS (1 dieną Kaune)

DATOS YRA SEKANCIOS:

BIRŽELIO MĖN. 11 D.	— CHICAGO — UŽPILDYTA
BIRŽELIO MĖN. 17 D.	— CHICAGO — NEW YORK — UŽPILDYTA
BIRŽELIO MĖN. 27 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų
LIEPOS MĖN. 8 D.	— CHICAGO — NEW YORK — UŽPILDYTA
LIEPOS MĖN. 23 D.	— CHICAGO — 15 dienų
LIEPOS MĖN. 31 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Romoje
RUGPĖČIO MĖN. 4 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Romoje
RUGSEJO MĖN. 1 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — arba 20 dienų, sustoja Romoje
SPALIO MĖN. 2 D.	— CHICAGO — NEW YORK — 15 dienų — sustoja Helsinky

KELIONIŲ KAINOS BUS PASKELBTOS ARTIMOJE ATEITYJE.

Taipgi mūsų biuras organizuoja keliones į Havajus — vieną 8 m. rugpjūčio mėnesį, kitą vasario mėnesį 1975 m. Patariama registruotis dabar.

DEL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RASYKITE:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus išskvieto dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame bilietus, parūpiname vizas.

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSILTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvių, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Blecker Street	732-7476

Kultūrinė kronika

ŽYMUS AMERIKOS MUZIKAS VERTINA K. V. BANAIČIO OPERĄ "JURATĖ IR KASTYTIS"

Dr. Enrique Alberto Arias, Chicagos konservatorijos dekanas, "Dragas" kultūrinio priedo redakcijai pasiekusiam laiške apie Chicagijoje pastatytą ir plokštelėse išleistą K. V. Banaičio operą "Juratė ir Kastytis" rašo:

"Juratė ir Kastytis" (1955) buvo paskutinis lietuvių kompozitoriaus Kazimiero Banaičio didesnio masto kūrinys. Pagrįstai sena lietuvių legendą apie mirtinojo meilę jūros dievaitę ir to išdavojo pražūtis operoj pavaizduota būdinga vėlyvojo romantizmo muzikine tekstūra, įjungiant tonalinių harmoninių stilių su daugeliu modelinių savybių (gal kiek Musorgskio manieroj). Opera yra turtingoj orkestro sandaraj, kurioj

dažnai pabrėžta mušamųjų instrumentų sekcija.

Vokalinių operos dalis yra gana tekančio pobūdžio, vengianti kampuotų parlandų (kalbančių) efektų, kuriuos galima rasti tarp kompozitoriaus rusiškų pirmatinių. Ypač svarbos turi didelės chorinės sekcijos, įtakoją kūrinių struktūrą ir kurioms kompozitorius suteikė tautišką charakterį.

Dėl idiliško libretto ir daugelio chorų šis veikalas labiau primena oratoriją negu operą ir yra artimas tokiems nacionaliniams kūriniams kaip Dvoržako "Russalka" ir Musorgskio Chovanščina.

Banaičio kompozicija yra žavinga, sukelianti norą pažinti daugiau jo kūrinių. Veikalo stilius yra jautus, turintis minty vėlyvą kūrinių datą, tačiau techniškai muzikiniai elementai apvaldyti taip tiesiogiai ir gražiai, kad klausytojas yra priverstas atkreipti į juos kuo didžiausią atidą. Iš tikro, šis veikalas yra nemažas radinys ir, aš manau, kad jis vertas daugelio koncertinių atlikimų. Tai gal ir būtų idealus šios operos pristatymo būdas.

Kūrinio atlikimas bei užrašavimas yra vienodai puikus. Aleksandras Kučiūnas žino savo amatą ir sugeba išgauti iš atlikėjų geriausią, kas yra stebėtina aukšto lygio.

Aš buvau itin paveiktas Stasio Baro Kastyčio rolės atlikimo. Jis ne tik gražiai dainuoja, bet ilgiau šilimos kaip tik ten, kur menkesnėse rankose gauti mažiau simpatingas charakteris.

Prie plokštelių pridėta ir iliustruotas sąsiuvinis su reikiamomis informacijomis ir libretto".

VYTAUTO O. VIRKAU DARBU PARODA ČIURLONIO GALERIJOJE, CHICAGO

Šioje galerijoje vakar buvo atidaryta žinomo viduriniojo mūsų dailininkų kartos tapytojo Vytauto O. Virkau paroda. Paveikslai daro labai malonų įspūdį spalvinga konstruktyviais abstrakto ir lengvai atpažįstamos realybės sinteze. Paroda galerijoje tęsis iki balandžio 28 d. Lankymo valandos: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 8 val. vak.

DANGUOLĖS RITOS STONCIJOTOS PARODA CHICAGOJE

Jaunos mūsų dailininkės darbu paroda Mundelein kolegijoj, 6339 N. Sheridan, Chicagoj, atidaryma balandžio 28 d. 2-5 val. po-

Grafiko Romo Viesulo darbų parodoje, New Yorke. Iš kairės į dešinę: Ažuolienė, Alb. Elskus, Romas Viesulas, K. Zoromskis, V. K. Jonynas ir Montvila.

piet. D. R. Stončiūtė šiemet kaip tik baigia šią kolegiją. Paroda tęsis iki gegužės 12 d.

Jaunoji dailininkė lig šiol jau ne kartą su savo darbais dalyvavo eilėje bendrinių lietuvių dailininkų parodų, atkreipdama į save parodų jūrų komisijų ir parodų lankytojų dėmesį. Yra taipgi nupiešusi viršelių lietuviškoms knygoms ir jas iliustravusi. Danguolė gyvai reiškiasi ir lietuviškoj kultūrinėj bei visuomeninėj veikloj, daugiausia ateitininku.

NAUJA PICASSO SKULPTŪRA

Numatoma, kad vidury rugpjūčio nauja Picasso skulptūra bus pastatyta Chicagos šiaurvakarių priemiestyje Rolling Meadows. Skulptūra bus 30 pėdų aukščio, pavadinta "Besimau-danti". Ji bus pastatyta Gould prekybos centre. Skulptūra bus sukurta iš cemento, pagal Picasso kūrinį, esantį jo namuose Prancūzijoje. Ji stovės 30 milijonų dol. kainavusiam prekybos centre. Jos dekoracijai bus sukurta specialus tvėnkiny.

MUZ. A. KUČIČNO SUKAKTIS

Pianistas, dirigentas Aleksandras Kučiūnas bal. 15 d. sulaukė 60 m. amžiaus. Gimęs 1914 m. bal. 15 d. Suvalkuose. Baigęs gimnaziją Marijampolėje, muzikos mokėsi konservatorijoje Kaune, studijas giliną Dresden. Jau nuo 1933 m. Kauno valstybės teatre buvo repetitorius ir akompaniatorius, vėliau tapo operų dirigentu, ypač tuo pasireikšdamas išsiviejoje. Chicagijoje, dirigudamas lietuvių operai, simfoniniam orkestrui, būdamas Lyric operos dirigento asistentas, pakviestas dėstyti Cosmopolitan muzikos mokykloje, nuo 1966 m. — Washingtono univ., Wash.

TEMPLETONO PREMIJA 80,000 DOL.

Už nuopelnus religijos srityje Templetono premija, kuri yra savo svarbumu artima Nobelio premijai ir kurios dydis 80,000 dol., paskirta Prancūzijos vėliuolėškai Taizė bendruomenei vadovaujanti prioriui broliui Roger už jo ekumeniškas pastangas. Premija buvo paskirta Londone.

PASIBAIGSIAS GYDYTOJŲ TRŪKUMAS

Amerikos medikų draugija skelbia, kad gydytojų trūkumas JAV-se pasibaigs 1980 m. 1971 metais JAV-se 100,000 gyventojų buvo 119 gydytojų. Dabar JAV-se yra 360,000 gydytojų, o 1980 m. bus 436,000.

PRIPAŽIŪSTA AUKLEJIMO PATARJŲ KLaidas

Dr. Benjamin Spock, autorius knygos "Baby and Child Care", rašydamas "Redbook" magazine, pripažino, kad už dabarties naujosios kartos jūžulumą kalti yra ir vaikų psichiatrijos, psichologijos specialistai mokyto-

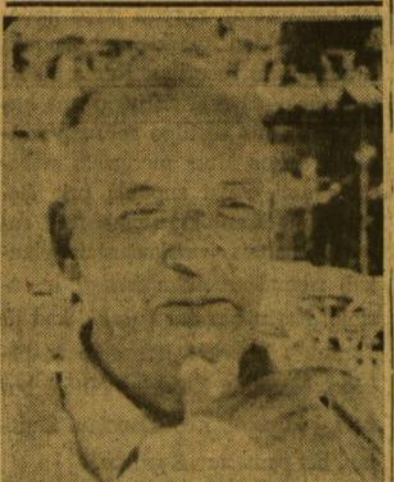
jai, kurie įkalė tėvams į galvas saugotis griežtumo. Tėvai ėmė baimintis vaikų priversti laiku ateiti valgyti, užsidėti šlėsnius drabužius, susilaikyti nuo saldinių. Tėvų nuolaidumas tik ugdė vaikų būti nepaisančiais, reiklesniais, kol tėvai supyksta ir priverčia vaiką prisitaikyti. Kitais žodžiais tariant, sako dr. Spock, tėvų pasidavimas nepadedą išsisaugoti nemalonumų, o tik juos daro neišvengiamais.

RASYTOJA APIE PREZIDENTĄ JEFFERSON IR MOTERIS

Šį mėnesį Norton spaustuvė išleis JAV prezidento Thomo Jeffersono biografiją, kurią parašė Fawn Brodie. Jau dabar kritikai vadina mūsų laikų viena charakteringiausių biografijų, "giliai įžvelgta, gražiai parašyta, rūpestingai sutvarkyta".

Jeffersono žmona mirė, kai jam buvo vos 39 m. Nors daugelis biografo manė, kad prezidentas paskendo dabar, tačiau šioji rasytoja atskleidžia ką kitą.

Biografė F. Brodie drąsiai sumini visą eilę moterų prez. Jeffersono gyvenime: našlę Martha Wayles Skelton, nelaimingai ištėkėjusią už britų dailininko Maria Cosway ir kit.

Rasytojas Vladimir Nabokov (g. 1899), kuriam šiemet paskirta reikšmingoji amerikiečių literatūros premija The National Book Award. Rasytojas yra rusas emigrantas, rašęs rusiškai ir angliškai, šiuo metu gyvena Šveicarijoje. JAV Nabokovas atvyko 1940 m., nuo 1945 metų yra šio krašto pilietis. Savo laiku Nabokovas ypač pagarsėjo daug kalbų suklestėjusioje "Lolita". J. premijos įteikimo iškilmes rasytojas sakėsi negalįs atvykti, nes šiuo metu Šveicarijoje labai yra užslėmęs naujos knygos rašymu.

GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Amerikos medikų sąjunga AMA savo 123-čią metinį suvažiavimą šaukia Chicagoje birž. 22-27 d. Numatoma dalyvaus apie 9,000 gydytojų.

VAIKŲ CHORŲ KONGRESAS

Pirmas JAV vaikų chorų kongresas buvo sušauktas bal. 16-18 d. Washingtono, paminklinėj Nekalto Prasidėjimo šventovėj. Iš Chicago dalyvavo keturi vaikų chorai.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

SMEGENŲ OPERACIJA

Reta smegenų operacija, kurios metu dalis gilumoje esančių smegenų buvo sunaikinta, atliko Northwestern universitete Chicagijoje neurochirurgas dr. E. Siqueira. Buvo operuotas 15 m.

berniukas, atvežtas iš Panamos. Pirmą jį negalėjo kontroliuoti rankų ir kojų netvarkingų spazminių judesių. Ši operacija sustabdė tuos judesius kairėj rankoj ir kojoj. Dar bus padaryta operacija kitoj smegenų pusėj. Li-ga kilo dėl smegenų sužalojimo.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

TRAVEL ADVISORS OF AMERICA

su lietuve Loretta Kasienė ruošia ekskursijas į Lietuvą 1974 m. Visos grupės skrenda Skandinavian Airlines iš Chicagos tiesiog į Kopenhagą.

1. — Gegužės	19 d. 19 dienų	— \$1,049.00
2. — Birželio	16 d. 16 dienų	— 995.00
3. — Birželio	30 d. 19 dienų	— 1,145.00
4. — Liepos	14 d. 16 dienų	— 1,049.00
5. — Liepos	28 d. 16 dienų	— 1,049.00
6. — Rugpjūčio	11 d. 19 dienų	— 1,195.00
7. — Rugsėjo	8 d. 16 dienų	— 985.00

Kreipkitės —

TRAVEL ADVISORS OF AMERICA, INC.

180 No. Michigan Ave., Room 328

Chicago, Ill. 60601

Tel. 346-0102

Loretta Kasienė ten rasite visą dieną šeštadi. antradi ir ketv. nuo 5 iki 7 v. v. Taip pat namuose:

6953 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. Tel. 776-0180

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

MAŽEIK & EVANS

8845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYŠ MODERNIOSKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MARINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SONUS —

TRYŠ MODERNIAKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvenhill 6-2345-4

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKETA AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SONUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1215

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIGNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3575

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-38

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpe 2-1003

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkome jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti jums gaudingji ir ateityje

Sąskaitos apdaraukos iki \$20,000.00

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASS'N.
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
Phone 254-4470

5 1/4 %

All accounts compounded daily — Passbook Saving — and quarterly

7 1/2 %

1 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

WATCH REPAIRING

FREE CRYSTAL THIS WEEK

Jewelry repair. Bring your old jewelry to trade in.

ENGRAVING — 1 day service. Free estimates.

KOPEIKA JEWELERS

2448 W. 63rd Street, phone — BR 6-2701

